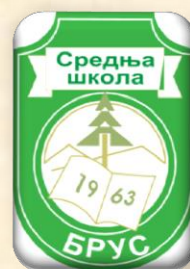

ЕХО

47

ЧАСОПИС СРЕДЊЕ ШКОЛЕ БРУС

47

БРОЈ 47. МАРТ 2019. ГОДИНЕ

ШКОЛА У ОБЛИКУ
СРЦА

БРУС:БЕРОВО

ВАЖН ЈЕ УЧЕСТВОВАТИ... И
ПОБЕДИТИ

ЗНАМЕНИТЕ
ЛИЧНОСТИ НАШЕГ

ГРАДА

ЕХОВ УМЕТНИЧКИ КУТАК

СВАКА НОЋ ЈЕ ПРЕМИЈЕРА И
СВИ СУ ПОЗВАНИ

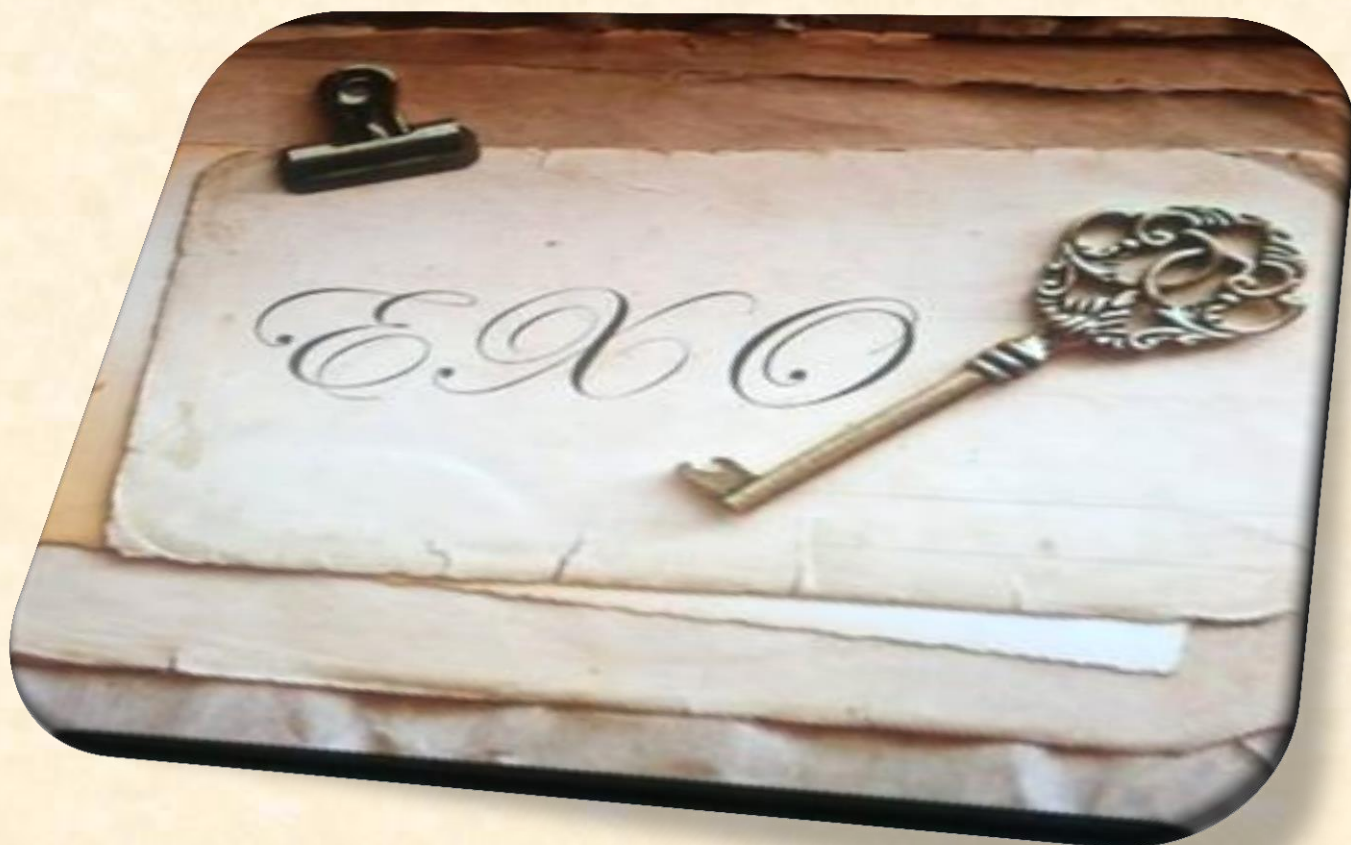
BELLISSIMA ITALIA

РЕЧ УРЕДНИКА

Драги читаоци!

Добро нам дошли у још један у низу наш и ваш школски часопис Ехо. У сусрет Дану школе, 29. марта, представљамо вам 47. број часописа у ком смо се потрудили да колико-толико будемо ехо наше школе. Интервјуисали смо неке од ученика, спровели анкету о неким свакодневним питањима, представили неке од личности значајних за наш град. Препоручили смо вам које књиге бисте могли да прочитате, на који начин да водите рачуна о вашој исхрани, као и у ком новом спорту бисте могли да се опробате. Ако одлучите да путујете светом, указали смо на нека опасна места која бисте могли да избегнете уколико не волите да ризикујете, а подсетили смо вас и на неке планете Сунчевог система. Кад смо већ код планета, прочитајте нешто и о карми јер вам можда можемо дати одговор на питање верујете ли у судбину или не. Такође можете боље упознати себе одговарањем на нека од наших питања изабраних за вас па тако, између осталог, увидети и да је од велике важности чувати животну средину.

Еховски поздрав за вас и надамо се да ћете уживати!

САДРЖАЈ

Главни и одговорни уредник

Марија Стошовић, професор српског
језика и књижевности

Заменик уредника

Нина Раичевић

Одговорни уредник

Љубица Станковић

Техничка обрада

Перица Стевановић, професор
информатике

Лектура и коректура

Невена Симић
Марија Стошовић

Аутори текстова

(чланови Новинарске секције)

Анђела Аврамовић, Ана Арсић,
Филип Вукојичић, Никола Дељанин,
Саша Ђидић, Сандра Ђурић,
Ана Лукић, Страхиња Маринковић,
Анастасија Миљојковић,
Магдалена Петровић, Катарина
Радмановац,
Иван Радмановић, Нина Раичевић,
Наташа Савић, Невена Симић,
Љубица Станковић, Нађа Шиљић,
Ана Шовић,
(Преводачка секција)

е-mail адреса часописа:

novinarska.sekcija.brus.@gmail.com

• РЕЧ УРЕДНИКА	3
• ШКОЛА У ОБЛИКУ СРЦА	4
• РАД СА ТАЛЕНТОВАНИМ И НАДАРЕНИМ УЧЕНИЦИМА	6
• ПРОГРАМЕРСКА РАДИОНИЦА	7
• АКТИВАН САМ ЈА, АКТИВАН СИ ТИ....	8
• ВАЖН ЈЕ УЧЕСТВОВАТИ... И ПОБЕДИТИ.	9
• БРУС:БЕРОВО	10
• BELLISSIMA ITALIA	11
• НОЋ КЊИГЕ	12
• ИСТРАЖИВАЧКА СТАНИЦА ПЕТНИЦА	13
• ЕТНО ГРУПА БРУС	14
• ГУСЛЕ	14
• ЗНАМЕНИТЕ ЛИЧНОСТИ НАШЕГ ГРАДА	15
• ЕХО АНКЕТА	16
• ЧУВАЈМО НАШУ ЖИВОТНУ СРЕДИНУ	18
• ЕХОВА РАЗГЛЕДНИЦА	20
• ПЛАНЕТЕ СУНЧЕВОГ СИСТЕМА	22
• КАРМА	24
• СВАКА НОЋ ЈЕ ПРЕМИЈЕРА И СВИ СУ ПОЗВАНИ	26
• ЗДРАВА ИСХРАНА И ПРОБЛЕМ НЕЗДРАВЕ ИСХРАНЕ	27
• УНИВЕРЗУМИ ПОЈЕДИНАЦА – КЊИГЕ	28
• КО СИ ТИ?	30
• 10 НАЈОПАСНИЈИХ МЕСТА НА СВЕТУ	31
• ДА ЛИ СТЕ ЗНАЛИ?	32
• СТИЛ ЖИВОТА	33
• ДРАЈТУЛИНГ	34
• ЕХОВ УМЕТНИЧКИ КУТАК	35

Завршена је санација и комплетна реконструкција Средње школе у Брусу. За адаптацију и реконструкцију школе Канцеларија за управљање јавним улагањима издвојила је близу 70 милиона динара.

У претпрошлом броју смо писали о томе да наша школа пролази кроз промене и када је данас погледамо уочићемо низ промена:

- урађена је спољашња изолација оба дела школске зграде, као и таванице;

- урађена је фасада на згради школе и фискултурној сали;
- замењена је столарија, спољашња и унутрашња, на школи и фискултурној сали;

- замењен је винфлекс под у свим учионицама, припремним просторијама и појединим канцеларијама;

- урађена је ограда школског дворишта и унутрашња ограда у холу школе;

- урађена је спољашња и унутрашња хидрантска мрежа;
- урађен је систем ведео-надзора за школу и фискултурну салу;
- урађен је систем за дојаву пожара и противпожарну заштиту у школи и фискултурној сали;
- урађен је противпровални систем за школу и фискултурну салу;
- урађена је мрежа за интернет тако да сада свака учионица има прикључак на интернет, прикључак за рачунаре и друге екстерне уређаје (штампач, скенер...);
- реконструисане су електроинсталације и громобрански систем;
- у фискултурној сали је замењен паркет;

- у физкултурној сали саниране су свлачионице и тоалети, урађене су плочице у ходницима;
- у физкултурној сали су направљене још две свлачионице које су недостајале;
- урађен је комплетно нов кров на згради физкултурне сале;

- окречене су све просторије у школи и физкултурној сали;
- урађена је надстрешница на улазу у физкултурну салу;

- урађене су свлачионице у школи за потребе ученика образовног профила туристички техничар
- промењен је горионик који сада ради на пелет и у том погледу су урађени прилази котларници – направљена су нова врата;
- школа је набавила за кабинете физике, хемије и биологије нове радне површине за извођење вежби, као и нове катедре са прикључцима за струју и воду;

- намештени су и венецијанери за све учионице и канцеларије које се налазе на југоисточној страни школе (из школских средстава).

За остваривање програмских садржаја Средња школа користи простор и објекте школе у Брусу, туристичко-угоститељске објекте на подручју наше и суседних општина, а уједно остварује добру сарадњу са установама и организацијама и то:

- Центар за културну и библиотечку делатност у Брусу
- Основна школа „Јован Јовановић Змај“ у Брусу и остале основне школе наше и
- суседних општина
- Средња школа „Ацо Русковски“ у Берову
- Општина Брус
- Дом здравља у Брусу
- „Црвени крст“ Брус
- „Црвени крст“ Александровац
- „Црвени крст“ Ниш
- Спортски центар Брус
- Центар за социјални рад
- Ресурс центар: Локална кућа развоја Брус
- Канцеларија за младе
- Угоститељски објекти на подручју наше општине
- Средње школе у нашем округу и Републици Србији

Средња школа у Брусу у школској 2018/19 год. образује и васпитава ученике следећих подручја рада и образовних профила:

1. Гимназија

- општи тип (IV степен)

2. Економија, право и администрација

- Економски техничар (IV степен)
- Финансијски администратор (IV степен)

3. Трговина, угоститељство и туризам

- Туристички техничар (IV степен)
- Туристичко хотелијерски техничар (IV степен)
- Конобар (III степен)
- Кувар (III степен).

Ана Арсић III2
Катарина Радмановац III2

РАД СА ТАЛЕНТОВАНИМ И НАДАРЕНИМ УЧЕНИЦИМА

Модерно образовање тежи стицању квалитетног и трајног знања за све категорије ученика. Истовремено треба омогућити и додатну подршку у развијању способности учења, критичког и стваралачког мишљења, посебно код надарене, талентоване или само додатно заинтересоване деце.

Током рада са талентованим и надареним ученицима Све време захтева се већи ангажман, као и домишљатост наставника

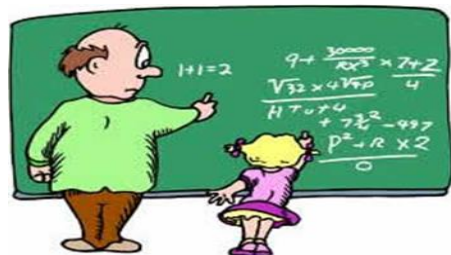
Рад са даровитим ученицима се одвија кроз следеће етапе:

ИДЕНТИФИКАЦИЈА

Веома значајан, почетни корак је препознавање надарених или талентованих ученика који показују таленат, жељу и заинтересованост за одређену област. У овој фази важна је улога наставника који их треба препознати и дати им потребну додатну подршку као и сигнализирати одељенском старешини, родитељима и стручној служби.

Могуће је извршити и додатну проверу-селекцију ученика – кроз психолошке тестове и тестове знања.

Када се изврши идентификација ученика одређује се степен-ниво подршке који ће се пружати ученицима након чега се прелази на планирање и реализацију активности. У зависности од конкретног случаја оне могу бити:

За надареног ученика можемо рећи да поседује општу, натпросечну, способност за решавање проблема из неке области. У односу на друге, надарена особа брже, лакше и боље решава поједине сложене проблеме, што је чини натпросечном.

Таленат је даровитост у ужем смислу. Означава развијену специфичну способност која омогућава брзо и лако стицање неке вештине, као и високих постигнућа у одређеној области (математички таленат, музички, ликовни итд).

ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ

- слободне активности (секције)
- додатна настава из појединих предмета
- самосталан рад код куће
- укључивање у конкретне пројекте
- онлајн учење
- истраживачке станице, семинари, фестивали науке и слично

АКТИВНОСТИ У РЕДОВНОЈ НАСТАВИ

- коришћење напреднијих уџбеника и/или материјала преко интернета
- прилика да брже прође кроз базично градиво
- самосталан истраживачки рад
- рад са ментором
- сложенији задаци и виши нивои знања
- задаци који омогућавају различите приступе и различита решења
- развој способности логичког и стваралачког мишљења
- коришћење аудио-визуелних и других стимулативних материјала у настави
- флексибилни временско-просторни услови за рад
- едукативни излети и посете различитим институцијама
- гостујући предавачи

У циљу што успешније подршке надареним и талентованим ученицима потребно је на нивоу школе, као и код сваког наставника подстицати ауторитет који се гради на стручности, а не на позицији моћи; као и развијати код ученика доживљај да се његове способности виде, цене и подржавају.

Према томе, задаци развоја даровитих у наставним предметима и областима били би: помоћи

ученицима да усвоје значења знања у природним наукама, друштвеним наукама, уметности, стручним областима; помоћи им да рационално и креативно користе та знања; као и упознати их са искуствима која ће их учинити хуманијим и успешнијим људским бићима.

МОТИВИСАЊЕ ТАЛЕНТОВАНИХ И НАДАРЕНИХ УЧЕНИКА

- добијање одређених повластица (кроз оцену или други облик награде) за резултате на такмичењима, иновације или изузетне резултате у неком другом облику активности
- јавно похваљивање, кроз књигу обавештења, сајт школе, онлајн ученички клуб и друге медије
- укључивање у презентацију школе
- вршњачка едукација тј. поставити их у улогу предавача и оних који едукују друге ученике
- вођење часа...

Посебан нагласак треба ставити на активну употребу стеченог знања, тј. на самосталну продукцију, на видљиве резултате рада; на процену рада и успостављање критеријума успешности; на унутрашње задовољство, на осећај постигнућа и поноса због раста сазнања, развоја способности и овладавања одређеним областима. Тиме би се показала општа и специфична брига за напредовање надарене деце и не би се заустављао њихов развој и потребе на рачун просечности!

ПРОГРАМЕРСКА РАДИОНИЦА

ГИМНАЗИЈА ЗА УЧЕНИКЕ СА ПОСЕБНИМ СПОСОБНОСТИМА ЗА РАЧУНАРСТВО И ИНФОРМАТИКУ

Планом уписа Средње школе Брус, за школску 2017/2018 годину, у оквиру образовног профила гимназије, био је планиран упис једног одељења ученика са посебним способностима за рачунарство и информатику (20 ученика). Овај нови профил требао је да омогућити ученицима да, поред темељног општег образовања, стекну и стручна знања и вештине из све актуелнијих области информационих технологија.

Да би ученик могао да упише ово специјализовано одељење требало је да положи пријемни испит из математике и освоји минимално 120 од могућих 240 бодова.

Школа је пружила сву неопходну помоћ ученицима који су изразили жељу да упишу ово одељење:

У школи је организована припремна настава из математике.

За ученике је извршено пробно тестирање пријемног испита

Школа је организовала бесплатан превоз на полагање пријемног испита у Гимназији Крушевац

За упис овог одељења пријавило се 22 ученика.

На пријемни испит 3. јуна 2018. године у Гимназији у Крушевцу изашло је 18 ученика.

Р.Б.	Име и презиме	Бодови
1.	Војин Кнежевић	201
2.	Лука Здравих	200
3.	Анастасија Милановић	170
4.	Данијел Арсић	158
5.	Милан Миличевић	158
6.	Драшко Московљевић	158
7.	Никола Мајдов	139
8.	Матеја Ђуђић	139
9.	Татјана Лазаревић	131
10.	Александар Петровић	131
11.	Даница Николић	128

Пријемни испит положило је 11 ученика.

И поред свог нашег заједничког труда и жеље Средња школа у Брусу није успела да упише ово специјализовано одељење. Министарство је на крају дозволило упис и одељења са једном групом (10 ученика) док смо ми остали на 8 ученика.

Планоом уписа за наредну школску годину, услед малог броја ученика који завршавају 8 разред у нашој општини, није предвиђено уписивање овог специјализованог одељења.

То не значи да је школа одустала од одељења ученика са посебним способностима за рачунарство и информатику, већ да ћемо поново покушати њихов упис у годинама када ће бити мало већи број осмака који уписују средњу школу.

ПРОМОЦИЈА ШКОЛЕ

Препознавањем значаја савремених информационих и комуникационих технологија и уврштавањем у план уписа оваквог једног образовног профила **наша се школа промовисала и као савремена образовна институција у рангу са школама из много већих и развијенијих општина у Србији.**

Морамо се захвалити свима који су значајно узели учешће у овој промоцији:

- директору и педагошкој служби;
- свим наставницима који су учествовали у презентацији наше школе (нарочито онима који су презентовали школу ученицима завршних разреда основних школа наше и околних општина);
- наставницима математике који су организовали припремну наставу за полагање пријемног;
- свим родитељима ученика за разумевање и подршку
- и највише ученицима који су изашли на пријемни испит, положили га и остали верни својој школи и својој општини.

ПРОГРАМСКИ ЈЕЗИК C#

Сматрали смо да школа мора поклонити додатну пажњу ученицима који су показали велико интересовање за информатику (првенствено програмирање као професију будућности).

У том циљу, као вид подршке талентованим, даровитим и свим другим заинтересованим ученицима за област програмирања, организовали смо додатну наставу у виду **радионице програмирања**. Радионица се одржава као двочас сваке среде од 13,30 часова у кабинету информатике (бр.12).

Тема коју обрађујемо на радионици јесте програмски језик **C#** и његова специјализована библиотека (framework) за програмирање 2Д и 3Д игара под називом **MonoGame**. Детаљнији принцип рада и могућности ове библиотеке представимо у неком наредном броју часописа ЕХО.

Циљ нам је да уведемо ученике у тему програмирања кроз израду видео игара.

Крајњи резултат нашег рада биће видео игре као производ програмирања самих ученика које ће бити промовисане на сајту наше школе по завршетку радионице.

Позивамо и све друге ученике које имају интересовања на тему програмирања да нам се придруже!

*професор
рачунарства и информатике
Перица Стевановић*

АКТИВАН САМ ЈА, АКТИВАН СИ ТИ...

Дан менталног здравља обележен је 10.10.2018. у холу наше школе у име ширења, залагања и подизања свести о бољем менталном здрављу. Презентацију су припремили ученици професорке психологије, Данијеле Збиљић, професорке историје, Марине Младеновић, професорке музичке културе, Марије Милосављевић и професорке иковне културе, Сање Црноглавац Јовановић.

У холу наше школе обележен је Светски дан здраве хране 16.10.2018. Ученици образовног профила Кувар и конобар, предвођени наставницима практичне наставе, Весном Којић и Јеленом Вукајловић, припремили су изложбени сто послastiца здраве хране. Професорка биологије, Гордана Татић, са својим ученицима је припремила презентацију која се односила на правила здраве исхране.

Средња школа Брус је ове школске године дана 15.9.2018. обележила Дан пешачења у Србији пешачко-високогорском туром на релацији: бруска бања, релеј 1 на Дреновачкој Чуки, релеј 2 на Дреновачкој Чуки, Џимијева викендица, бруска бања, у укупној дужини од 8,5 км коју су извели наши ученици, професори, ученици ОШ „Ј. Ј. Змај“ Брус и чланови ПСД „Сребрнац“.

На дан Пупиновог рођења, након јубиларних 160 година од рођења овог великана, 9.10.2018. године обележена је ова значајна годишњица. Презентацију биографије Михајла Пупина и најзначајнијих постигнућа и остварења у његовом научном раду организовало је Стручно веће природних наука и математике у сарадњи са професорком историје Марином Младеновић. Ученици Средње школе у

Брусу су, такође, учествовали у овој презентацији и допринели томе да се један овакав, велики и значајан јубилеј, обележи на начин какав му и приличи.

У Цркви Светог Преображења Господњег у Брусу, обележавајући школску славу Светог Саву, колачари наше школе су у присуству великог броја ученика, професора и радника пресекли колач. У сарадњи са основним школама из наше општине, наши ученици су учествовали и у светосавској приредби како би обележили још један у низу 27. јануар.

Ученички парламент Средње школе у Брусу у сарадњи са Етно групом Брус припремио је програм хуманитарног карактера дајући му облик срца са поруком „Буди хуман – покажи срце“.

Грађани Бруса су 19.3.2019. имали прилику да одгледају претптремијеру представе „Ујеж“ нашег Драмског студија и одслушају неколико песама нашег рок бенда „Мит“, као и певачког ансамбла „Етно група Брус“.

Ово хуманитарно вече било је посвећено нашој суграђанки Анастасији Гавриловић.

Наша школа организовала је и одласке на београдско сајмиште – 27.10.2018. на Сајам књига; 1. децембра на Сајам науке и 23.2.2019. на Међународни сајам туризма. Ученици који су са својим професорима посетили ове сајмове, поред купљених књига, учествовању у експериментима, упознавању са туристичким понудама и тако даље, понели су и низ лепих успомена.

У циљу реализовања пројекта Отварање регионалног иновационог стартап центра расинског округа, представници Високе пословне школе струковних студија у Крушевцу, дана 21.3.2019. године представили су поменути пројекат ученицима четвртог разреда свих образовних профила у нашој школи.

Ученици образовних профила из области Трговине, угоститељства и туризма и Економије, права и администрације, са својим професоркама Виолетом Аздејковић (професор економске групе предмета) и Сањом Црноглавац Јовановић (професорком ликовне културе) у холу наше школе су приремили новогодишњу продајну изложбу новогодишњих украса, као и осмомартовску продајну изложбу цвећа. Ове изложбе су хуманитарног карактера и посвећене су Анастасији Гавриловић.

У сусрет новогодишњим и божићним празницима Ученици парламент је са професорком енглеског језика, Емином Марковић Ђурковић, организовао Новогодишњи вашар са великом лутријом. Ученици су припремили бројне и занимљиве награде за ученике,

професоре и остале раднике наше школе, а поред освојених награда учесницима је била понуђена и добра забава.

Квиз опште културе и информисаности је још једна од активности наше школе, тачније Ученичког парламента који се потрудио да поред занимљивих питања осмисли и занимљиве награде за победнике. У квизу, одржаном 13.12.2018. и 14.12.2018. године, учествовали су скоро сви разреди наше школе тако што су се првог дана такмичили представници одељења на нивоу прве, друге, треће и четврте године, а другог дана победничке екипе из сваког разреда.

У библиотеци наше школе обележен је Национални дан књиге и Народне библиотеке Србије 28. фебруара 2019. у пет до дванаест. Разлог обележавања у том периоду је у циљу напомене да никада није касно за читање, а читање поезије и мудрих мисли о књизи и читању приредили су ученици одељења I1 са својим професором српског језик и књижевности Љубишом Красићем и библиотекарком Александром Радивојевићем.

У спортској хали наше школе у периоду од 11.3. до 26.3. одржан је Турнир у малом фудбалу и за девојчице и за дечаке. Победници мушке екипе су ученици одељења IV4 (туристички техничар), а женске екипе ученице I4 (туристичко-хотелијерски техничар). Професори физичког васпитања, Бојан Живанчевић и Владимир Кнежевић, припремали су екипе и организовали турнир.

Чланови Новинарске секције

ВАЖНО ЈЕ УЧЕСТВОВАТИ... И ПОБЕДИТИ

Школске 2017/2018. године ученици Средње школе у Брусу учествовали су у многобројним такмичењима и тако показали да је заиста важно учествовати па на тај начин бити и победници. Учествовали су на општинским, окружним и републичким такмичењима из математике, историје, књижевне олимпијаде, српског језика и језичке културе, физике, хемије, фудбала, кошарке, атлетике, рачуноводства, статистике, пословне економије, биологије, француског језика. Листу ученика са општинског и појединих окружних такмичења из претпрошлог броја употпунићемо у овом броју осталим нивоима такмичења.

РЕПУБЛИЧКА ТАКМИЧЕЊА

Владислав Шћепановић I2, 1. место из историје, професорка Марина Младеновић
Тања Павличевић IV3, 2. место из пословне економије, професор Предраг Татић
Димитрије Марковић III2, 2. место из математике (Мислиша), професор Славољуб Михајловић
Данило Лекић IV1, 3. место из математике (Мислиша), професор Славољуб Михајловић
Вељко Симић I2, 5. место из историје, професор Марина Младеновић
Невена Милисављевић IV1, учешће из математике (Мислиша), професор Славољуб Михајловић
Емилија Недељковић II1, учешће из Математике (Мислиша), професор Љиљана Живанчевић
Ивана Вуковић, учешће из рачуноводства, професор Виолета Аздејковић
Марија Божановић IV3, учешће из статистике, професор Лидија Дачковић

ОКУРЖНА ТАКМИЧЕЊА

Кристина Дељанин II3, 1. место из цудоа, професор Владимир Кнежевић
Кристина Дељанин II3, 2. место из атлетике, професор Владимир Кнежевић
Ана Дачковић IV1, 2. место из француског језика, професор Зорица Видојевић
Катарина Милисављевић, I1, 2. место из српског језика и језичке културе, професор Љубиша Красић
Нађа Шилић II1, 2. место из бацања кугле, професор Владимир Кнежевић

Анђела Здравих II2, 3. место из књижевне олимпијаде, професор Тања Тодосијевић
Невена Симић II1, 3. место из књижевне олимпијаде, професор Тања Тодосијевић
Владислав Шћепановић I2, 3. место из историје, професор Младина Младеновић
Вељко Симић I2, 3. место из историје, професор Марина Младеновић
Нина Раичевић II1 3. место из атлетике, професор Владимир Кнежевић
Никола Ковачевић 3. Место из бацања кугле, професор Владимир Кнежевић
Михајло Марковић, I2, учешће из физике, професор Жаклина Ђорђевић
Владислав Шћепановић I2, учешће из физике, професор Жаклина Ђорђевић
Данило Лекић IV1, учешће из математике, професор Марјана Тимотијевић
Димитрије Марковић III2, учешће из математике, професор Марјана Тимотијевић
Ана Дачковић IV1, учешће из математике, професор Марјана Тимотијевић
Емилија Кнежевић IV2, учешће из математике, професор Марјана Тимотијевић
Лазар Дачковић III1, учешће из математике, професор Марјана Тимотијевић
Михајло Марковић I2, учешће из математике, професор Љиљана Живанчевић
Василије Шљивић II1, учешће из биологије, професор Гордана Татић
Исидора Џодић III2, учешће из биологије, професор Гордана Татић
Бојана Павловић III1, учешће из биологије, професор Гордана Татић
Никола Јелић III2, учешће из биологије, професор Гордана Татић
Никола Савић I1, учешће из биологије, професор Гордана Татић

ОКУРЖНА ТАКМИЧЕЊА ЕКИПА

екипа омладинки, 1. место из атлетике, професор Владимир Кнежевић
екипа омладинаца, 3. место из атлетике, професор Владимир Кнежевић
екипа омладинаца, 2. место из фудбала, професор Владимир Кнежевић

МЕЂУОКУРЖНА ТАКМИЧЕЊА

екипа омладинки, 2. место из атлетике, професор Владимир Кнежевић
Кристина Дељанин II3, 2. место из атлетике, професор Владимир Кнежевић
Јелена Видојевић I5, учешће из Путева хране, професор Весна Којић
Миљан Милинчић, учешће из Путева хране, професор Весна Којић
екипа из математике (Михајло Марковић, Емилија Недељковић, Димитрије Марковић, Данило Лекић), учешће, професор Љиљана Живанчевић

Анђела Аврамовић I4
Никола Дељанин I4
Сандра Ђурић I4

Брус : Берово

Пре више година наша школа се побратимила са средњом школом „Ацо Русински“ из малог града унутар Македоније, Берова. Тај град није много већи од Бруса, па самим тим је и њихова средња школа слична нашој и сваке године и они, као и ми, славе дан школе. Њихов дан школе је 23. септембра, и тада ученици, неколико професора и директорка наше школе одлазе у Берово.

Углавном се полази четвртком како нико не би пуно изостајао са наставе тако да смо ове школске године отишли 4. октобра, у раним јутарњим часовима, а стигли негде предвече. Када се стигне у тај мали град, срдечно вас дочекају директор њихове школе, неколико професора и наши домаћини који ће од тада, па све док вас не испрате у суботу, бити насмејани и спремни на све преговоре.

Тог дана од умора, а и од мрака који је већ пао, није могуће да се виде све лепоте тог града али као и сваки град, и Берово има свој ноћни живот, почевши од четвртка, и журке коју организују ученици њихове школе као добродошлицу. Следећег дана треба да се устане раније јер вас домаћини воде у њихову школу да вам је покажу, ту се одржава и једна мала церемонија са неколико рецитација, неколико песама и представом. После тога следи обилазак

града, сваки домаћин за себе прави план куда ће вас водити, али има неколико места који се никако не прескачу а то су: прво и основно – њихова главна улица у којој се налази све што вам је потребно, она се назива „Маршал Тито“; у тој улици су продавнице, кафићи, црква и сендвичаре. Сендвичара је њихов назив за ресторане или мале трафике у којима се продају само сендвичи, којима се они хвале, али не без разлога јер су стварно прелепи, и као да нисте били у Берову ако их нисте пробали.

У самом граду, још нешто што је неизбежно да се види и чему не можете а да се не дивите поготово у јесењим данима, је градски кеј на реци Брегалници. Мало даље од самог града се налази један спа комплекс поред Бедовског језера, који можете обићи са својим домаћином али и не морате, јер свакако ће се ићи следећег дана нашим превозом и групом из наше школе. Ако застанете и попричате са било којом старијом особом, рећи ће вам да је бар једном била у Брусу и да познаје неког из овог града, бар су моја искуства таква. И док обиђете све, и видите и оно што вас занима и оно што вас мање занима, опет је пао мрак и време је да се изађе.

У вези са изласцима, увек ћете се лепо провести, јер они иако имају своју музику, више слушају нашу коју и пуштају у дискотекама, кафићима и кафанама. А када сване субота, брзо паковање! Сада ћете помислити да хиперболишем али када само после два дана дође време за опраштање, свима ће бити жао. И онда ћете једва чекати да они дођу код вас 28. марта. Надам се да сам вам мало приближила догађање када се оде у Берово и да ће што више вас ићи тамо будућих година.

Ана Арсић III2

BELLISSIMA ITALIA

Ученици треће и четврте године су у периоду од 27.10. до 1.11.2018. имали прилику да посете Италију и открију све занимљиве чари које ова земља пружа. Упознавајући њене културне и историјске знаменитости, имали су прилику да увиде сва њена богатства а такође и да се сусретну са занимљивом традицијом. Доживљаји са ове екскурзије ће нам свима остати у лепом памћењу

У раним јутарњим часовима, око 3:30 часова, 27.октобра 2018. кренули смо пут Италије. До италијанског града на обали мора, Лида ди Јесола, делили су нас сати путовања и прелазак преко три гранична прелаза. Поред гардеробе, хране за пут и пасоша, на дуго очекивану екскурзију понели смо осмех и добро расположење. С обзиром на то да смо веома рано кренули и да смо морали да устанемо рано, путовање кроз Србију је већина деце у аутобусу преспавало. Границу са Хрватском смо прешли негде око 8:30 часова. Уследило је путовање кроз територију ове земље. Потом смо ступили у Словенију, која је својом лепотом и чистоћом очарала све присутне. У касним поподневним часовима пристигли смо на територију Италије.

До Лида ди Јесола делило нас је још свега пар сати путовања. Када смо коначно стигли око 20:30 часова, уследила је вечера, а потом и обилазак предивне плаже. Исцрпљени од дугог путовања, решили смо да се опустимо и

одморимо. Сутрадан нас је чекао дуг пут до Венеције, а потом и до града Ронте у коме је требало да преспavamo наредне ноћи. Ујутру смо, по договору, кренули пут

Венеције. Уследила је возња бродом и разгледање града. С обзиром на годишње доба, јесен, ипак смо успели да се тог дана у потпуности упознамо са чарима дивне Венеције. Киша је падала и све је више воде било на улицама

града. Нама то није засметало, чак смо и уживали и с одушевљењем посматрали један сасвим обичан дан становника. Упутили смо се у Ронту, где смо и преспавали. Следећег дана кренули смо у Фиренцу. Време је било лепше и више није било кише. Могли смо слободно да шетамо градом и уживамо у његовој лепоти. Следећа дестинација била је дуго очекивана и придавала је највећу радост ученицима. Рим, вечни град бурне историје. Сваки човек зна макар део историје овог града. Уз дивне приче нашег водича успели смо да сазнамо јако занимљиве чињенице. У Риму смо провели два

дана. Првог дана обишли смо чувени Колосеум. Такође, имали смо прилику да посетимо и тржни центар и по врло повољним ценама купимо квалитетну италијанску гардеробу. Другог дана били смо у прилици да обиђемо једину државу у држави, Ватикан, седиште римског папе. Исте вечери кренули смо назад ка већ добро познатој Ронти где је требало да преспavamo и да сутрадан кренемо назад ка Србији. У повратку смо посетили Трст који одушевљава својом лепотом. Дуг пут је био пред нама, али добро расположење нас није напустило. У Брус смо стигли ујутру око 6:30 часова.

Невена Симић III1

НОЋ КЊИГЕ

Средња школа у Брусу сваке године организује књижевне вечери у сарадњи са Народном библиотеком у Брусу. Ове школске, 2018/2019. године, одржане су две књижевне вечери, од којих је једна била посвећена Ђури Јакшићу а на другој су ученици наше школе представљали своја стваралаштва.

Деветнаеста регионална манифестација „Ноћ књиге“ одржала се у петак, 14.12.2018. у градовима широм Србије, и то у књижарама Делфи, Лагуна и другим. Народна библиотека Брус се придружила „Ноћи књиге“ па су тако у периоду од 16 до 19 часова ученици свих школа наше општине, али и сви грађани, могли купити Лагунина издања са попустом од 20%. Такође, могли су присуствовати обележавању Дана библиотекара и подсетити се живота и стваралаштва Ђуре Јакшића па тако бити део „Георгијевих странствовања“, како је гласио назив те књижевне вечери коју је припремио професор српског језика и књижевности Љубиша Красић. Заједно са ученицима наше школе, књижевно вече, Ноћ књиге и Дан библиотекара обележили су и ученици Основне школе 1. мај из Влајковаца.

На другој књижевној вечери, 13.1.2019. под слоганом „Пусту светло унутра, почни да живиш“, ученици наше школе су за крај првог полугодишта представљали своје радове. Прозне и поетске радове пратили су и једни од чланова музичког бенда наше школе „Мит“, Саша Павличевић I2 и Саша Ђидић II2, а ово вече је одржано захваљујући професорки српског језика и књижевности Маји Грујић Ристић. На овој књижевној вечери, своја дела су представили наши млади таленти – Тијана Ксенија Миљковић III4, Анђела Миљковић II2, Катарина Милисављевић II1, Михајло Марковић II2, Милица Јездић I2, Јован Чоловејић IV2 и Теодора Језић IV1.

Ана Шовић II1

ИСТРАЖИВАЧКА СТАНИЦА ПЕТНИЦА

Истраживачка станица Петница има садржаје за све младе истраживаче, као и за наставнике. Постоје четири програма: за основце, за средњошколце, за студенте и за наставнике. На семинаре у Петници долазе деца из целог региона а предавања држе професори са факултета. Два ученика наше школе прошла су пријаву за Петницу ове школске године, Николета Антић и Милош Кнежевић који је у фебруару истраживао области из Психологије. Он је ученик друге године гимназије и са нама је поделио своја искуства из Петнице.

Ехо: Како си сазнао и шта те је заинтересовало да се пријавиш за Петницу?

Милош: За Петницу сам сазнао преко професорке психологије али сам и сам додатно истраживао путем интернета и схватио да је то најбоље место за стицање нових знања из жељене области.

Ехо: Које области си истраживао у Петници?

Милош: Пријавио сам се за програм из Психологије. У вези са гранама које смо истраживали, то су биле социјална психологија, клиничка психологија, статистичка психологија, то јест статистичка израчунавања у психологији, когнитивна психологија, психологија личности и развојна психологија.

Ехо: Какав је начин рада и какав је програм учења у Петници?

Милош: У Петници се интензивно ради, чак до два сата иза поноћи. Предавања држе професори са факултета. У вези са истраживачким нацртима, имамо приступ многобројнијој литератури академске мреже, и те задатке обављамо највећим делом сами или уз помоћ ментора.

Ехо: Шта си ново научио на предавањима?

Милош: На предавањима смо учили махом теорију и дискутовали о одређеним темама. Научили смо многе занимљиве термине који се не спомињу у школи. Оно што је најважније, учили смо о методологији истраживања на практичним научним задацима. Научили смо да наука није само оно што учимо у школама, већ да може бити много занимљивија уношењем филозофије науке у предавања, чиме се у Србији не бави школски систем. Психологија није лечење пацијента. У психологији се све своди на статистику која не представља само излагање података истраживања већ и математичка израчунавања, тако да се добар део психологије своди на математику.

Ехо: Који су твоји утисци и какво је твоје искуство у Петници?

Милош: Петница је право место за стицање нових знања и упознавање нових људи. У почетку можда све делује чудно, јер је тешко навикнути се на темпо рада који је изузетно интензиван и помало напоран. Селекциони процес је изузетно сложен и захтева ствари попут писања есеја и састављања кратких аутобиографија.

Ехо: Да ли би препоручио својим другарима који су заинтересовани да се пријаве за Петницу?

Милош: Да, наравно. Препоручио бих свима који су у могућности да се пријаве и стекну нова знања и познанства.

Ана Шовић II1

„Етно група Брус“ постоји пуне три године. У свом пуном саставу броји око тридесет чланова, који се састоје од певача, фрулаша и школованих музичара и људи који воле и баве се очувањем и неговањем етно традиције. Чланове састава „Етно групе Брус“ окупила је љубав према народном стваралаштву. У жељи да изворну музику сачувају од заборавља, али и приближе њу данашње публици, традиционалне ритмове и мелос уткали су у сопствене аранжмане. Тиме су етно музици удахнули свој лични израз, али и дух нашег времена. „Етно група Брус“ је још више добила на популарности снимањем видео спота за песму „Шетнала се Кузун Стана“ и формирањем млађе групе у њеном саставу.

Поред бројних наступа широм Србије, „Етно група Брус“ је имала прилику да наступи и у другим државама где је највећи утисак оставила победа за најбољу етно групу на међународном такмичењу под називом „Пиериа Фест 2017“ у Грчкој и овогодишња „Фебруарска забава“ у Швајцарској. Поред многих планова за ову годину „Етно група Брус“ има у плану и снимање новог спота.

Увек срећни и насмејани, са пуно повздања настоје да и даље чувају етно традицију и да људи широм региона чују за њих. Да је етно музика популарна и међу средњошколцима, сведоче чланови групе који су ученици наше школе и то из различитих смерова који постоје у нашој школи – **Саша Павличевић II2** (Гимназија), **Ана Шовић II2** (Гимназија), **Анђела Миљковић II2** (Гимназија), **Саша Ђидић II2** (Гимназија), **Даница Обрадовић II4** (Трговина, угоститељство и туризам), **Ана Лукић III1** (Гимназија), **Емилија Недељковић III1** (Гимназија), **Анђела Здравих III2** (Гимназија), **Анастасија Миљковић III2** (Гимназија), **Данијела Ђокић IV3** (Економија, право и администрација), **Николина Николић IV3** (Економија, право и администрација), **Невена Јовановић IV4** (Трговина, угоститељство и туризам).

ГУСЛЕ

Гусле су народни музички инструмент са подручја Балкана. Овај инструмент има једну или евентуално две жице. Најчешће су прављене од јаворовог дрвета. Као једножичани инструмент, гусле се срећу у Црној Гори, Босни и Херцеговини и Србији.

Жице су направљене од тридесет

упредених коњских длака, као што је случај и са струном гудала. Гудало се користи тако што се повлачи по затегнутим жицама, производећи оштар и драматичан звук који је изузетно експресиван. Гусле спадају у инструменте за које је потребно велико умеће свирања. Саме гусле састоје се од музичке кутије која је пресвучена животињском кожом на коју се надовезује дугачак врат, на чијем завршетку је изрезбарена животињска или птичја глава. Гусле као степски инструмент, даљим пореклом потичу из средње Азије. Срби као једно од словенских племена степског порекла, донели су овај инструмент на простор југоисточне Европе. Гусле су играле важну улогу у историји српске епске поезије, будући да су гуслари опевали догађаје из националне историје вековима све док ти текстови нису коначно записани. Већина песама говори о временима отоманске владавине и националне борбе за независност. Напорима Вука Стефановића Караџића, многе српске епске песме записане су и сачуване већ у раном 19. веку.

**Ана Лукић III1, Анастасија Миљковић III2
Наташа Савић III1**

ЗНАМЕНИТЕ ЛИЧНОСТИ НАШЕГ ГРАДА

Милован Матић. Рођен је 12. маја 1963. у Александровцу. Мештанин је села Ботуња. Математичку гимназију је завршио у Београду, а након тога студирао Теоријску физику на Природно-математичком факултету Универзитета у Београду. Током школовања био је опчињен животом и делом Николе Тесле, о коме је објавио мноштво студија, фељтона и других радова. Милован Матић је један од, ако не и човек са највећим бројем података о животу и раду Николе Тесле. Године 1989. објављује књигу „Теслино пророчанство“. Имао је ту част да буде једини српски представник на 6. Међународној конференцији о Николи Тесли у Њујорку.

Горан Раичевић. Био је српски атлетичар. Рођен је 26. јуна 1963. у Крушевцу, а одрастао је у селу Стројинци, где је живео све до почетка студирања. Завршио је Пољопривредни факултет. Атлетиком је почео да се бави 1975. године као ученик 5. разреда основне школе „Моша Пијаде“ у Разбојни, када је дебитовао на кросу Политике. Атлетску каријеру је почео у Атлетском клубу „Црвена звезда“. Наступао је и за „Партизан“, „Соко Врбас“ и „Брус“. Често је тренирао и у свом селу Стројинци. Био је петоструки првак Белог кроса и шестоструки првак кроса „Политике“. Од 1989. до 1992. године био је непобедив на уличним тркама. Вишеструки је првак Балкана. Погинуо је у Медвеђи 6. маја 1999. године као припадник Војске Југославије, страдавши од снајперског хица албанских сепаратиста. Сахрањен је у родном селу Стројинци. У част Горана Раичевића, општина Брус сваке године организује атлетски меморијал.

Кристина Џодић. Рођена је Брусу, 6. марта 1994. године, где је завршила основну школу и Гимназију – општи смер. Учествовала је на такмичењима из математике и физике, а најзначајнија признања која је освојила су трећа награда на Српској физичкој олимпијади и бронзана медаља на међународном такмичењу IJSO (International Junior Science Olympiad) у Бакуу, Азербејџан, 2009. године. На крају и основне и средње школе је добила Вукову диплому, као и признање „ђак генерације“. Електротехнички факултет уписује 2013. године, а 2014. се опредељује за одсек Енергетика. Основне студије завршила је са оценом 9,88

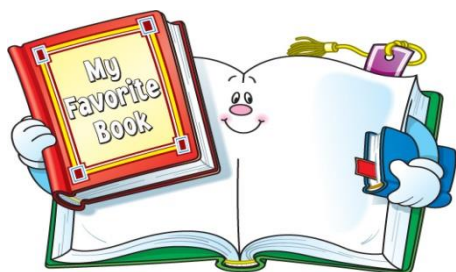
Филип Вукојичић III1
Страхиња Маринковић III1
Иван Радмановић III1

ЕХО АНКЕТА

Пре пар дана одржали смо анкету којој се одазвао велики број ученика из сва четири разреда наше школе. Анкета је садржала 13 општих питања која су садржала једноставан карактер.

1. Коју врсту музике слушаш?

Већина ученика наше школе не слуша одређену врсту музике, већ све што им се свиди. Остатак ученика слуша поп, рок и фолк, док врло мали број ученика слуша техно и реп.

2. Омиљена књига?

Све више је заступљено нечитање и велики број средњошколаца не чита, више су привржени друштвеним мрежама и интернету, али се могу наћи и они који ипак читају, само што су у много мањем броју од очекиваног. Као најчитаније књиге смо издвојили: „Хари Потер“, „Ана Карењина“, „Мали принц“, а има и пуно љубавних романа као „Ана и француски пољубац“.

3. Који жанр филмова/серија волиш да гледаш?

Филмови су постали тинејџерска свакодневица, па се већина ученика определило за акционе филмове, али има и доста оних који гледају комедије и романсе.

4. Омиљени програм?

Због велике заступљености интернета, тинејџери више и не гледају телевизију, а мали број гледа углавном забавне програме као Prva, Pink и O2.

5. Колико волиш себе?

Ово је питање које треба сами себи да постављамо сваки дан или сваки пут када бирамо између себе и неке друге особе. И лепо је што је доста ученика рекло да себе обожава, то значи да су углавном сами себи приоритет. Остали су одговори да себе воле довољно, што би значило да би врло лако ставили себе на друго место.

6. Да ли си срећан/а?

Ово питање је било исувише лично, али нас радује чињеница да су сви срећни или бар свако на свој начин.

7. Да ли имаш дечка/девојку?

Заљубљеност и прве љубави су главне теме тинејџера, и свако од нас има ту неку особу коју кришом гледа, иако не желе то сви да признају.

8. Да ли имаш праве пријатеље?

Пријатељство у школи је нешто најлепше што може да се догоди током живота, јер остаје заувек. То и већина наших ученика мисли јер сви имају бар по једног правог пријатеља.

9. Где излазиш за викенд?

Питање које вам бар једном недељно неко постави. А нама сте одговорили да углавном излазите у клуб, затим у градске кафане, мањи број изађе само да се

прошета на градском шеталишту а скоро нико не иде у биоскоп.

10. Да ли си одлучио/ла који факултет ћеш уписати?

Ово питање је доста важно за ученике који су сада четврта година и којима није остало још много времена да размишљају. Али напротив, више ученика нижих разреда зна шта ће уписаати него матуранти. Факултете које су наводили се углавном свде на КПА, ФОН и ЕТФ.

11. Која друштвена мрежа ти је омиљена?

Већ у неколико наврата смо рекли да је интернет завладао тинејџерима, али шта је то што они гледају на телефонима и компјутерима? Па највећи број ученика је рекло да је то Instagram, воле да буду у центру дешавања и да знају где се шта дешава, ко је шта обукао. Одмах после Instagramа заступљен је WhatsApp, реално, то је најједноставнији начин за четовање са друштвом. После ове две мреже све остале су ређе изабране, најмање се користи Viber затим Facebook и SnapChat.

12. Да ли се бавиш спортом?

На велико изненађење али пријатно, доста ученика је рекло да се бави спортом, па макар и само трчањем као рекреацијом.

Ана Арсић IIII2
Катарина Радмановац IIII2
Љубица Станковић IIII2

Са стручне тачке гледишта психологија би упитала: „Које емоције у вама буди ваша когнитивна компонента о људским поступцима?“, док би социологија то формулисала као: „Колико је ваше

систематско знање о друштвеним активностима које утичу на нашу планету?“ С друге стране,

ја вас питам: „Када би вас следио читав свет, да ли бисте били задовољни оним куда га водите? Да ли показујете јединство и видите ли га у свему?“

Људи не увиђају да они заправо уништавају Земљу – саму планету која им даје живот – јер раде само на томе да себи побољшају и олакшају живљење. Међутим, оно што је заједничко за све нас, оно што нас чини уједињенима у различитости јесте мајка свих нас, Мајка природа. Здрава животна средина је основ људског постојања и одрживог развоја друштва. Њу чини природа која нас окружује, као и све оно што је човек створио користећи науку и технологију како би задовољио сопствене потребе.

Многи узимају животну средину здраво за готово, а притисак на ограничене ресурсе планете Земље расте невиђеном брзином. Наше потребе су разнолике и непрестано се мењају

ЧУВАЈМО НАШУ ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

развојем технологије, а ресурса за задовољење тих потреба је све мање, док је у исто време утицај људи на животну средину све већи.

Понашање данашњег друштва је у сваком смислу расипничко: купује се, баца се, троши се, без икаквог размишљања на последице. Да би се то променило, потребно је да свако од нас промени своје навике и да друштво стекне колективну свест о важности заштите наше средине, јер колективна свест даје колективне резултате, а све почиње једним појединцем. Појединци и мање групе људи морају утицати на веће скупине и напokon на – читаво човечанство – како би се могле одвијати сталне и значајне промене на нашој планети. Почетни замах је оно што је овде потребно. Сама природа нам свакодневно говори да се не опиремо промени, да је она неизбежна као и сама смена годишњих доба.

Морамо уложити напор да подигнемо ниво јавне свести, да користимо благодети Мајке

природе на ефикаснији начин и искоренимо штетно и потрошачко понашање. То захтева заједничко деловање Европске Уније, влада држава и самих појединаца. Раст броја становника и пораст животног стандарда повећавају потражњу, подижу цену и смањују допринос природних ресурса од којих зависимо, као што су метали, минерали и храна, који су уједно неопходни за функционисање привреде и животне средине.

Свакога дана број становника у свету порасте за 200.000. До краја наредне деценије, додатне две милијарде људи ће се прикључити средњим класама са високом потрошњом у земљама у развоју. Потражња и понуда се све више разилазе. Ако се коришћење ресурса настави постојећим темпом, човечанству ће до 2050. требати више од две планете да би испунило своје потребе, а наде милиона људи у бољи квалитет живота неће се остварити.

Зато је Европска комисија ефикасност ресурса учинила једном од основних иницијатива своје стратегије до 2020. године, а то значи стварање веће вредности уз мање улагања, коришћење добара на одржив начин и ефикасније управљање њима током животног века. Очување животне средине је важно због нас

самих и квалитета живота којим живимо и којим ће наша деца живети.

Отпад је кроз историју стални пратилац човека. Развојем индустрије појавили су се материјали који оптерећују природу, које она не препознаје и не може да преради. Јесте ли знали да је за разградњу само једне аутомобилске гуме потребно до хиљаду година, а да се рециклажом пнеуматика добија сировина за нове гуме, материјал за игралишта и атлетске стазе? Јесте ли знали да је за разградњу папирних новина потребно од два до дванаест месеци, а да се рециклажом једне тоне папирних новина сачува седамнаест стабала? Зато одговорно бирајмо

рециклирање, јер тако чувамо биљни и животињски свет, смањујемо загађење ваздуха, воде и тла, штедимо електричну струју а такође можемо постати богатији, јер оно подстиче економски развој и утиче на отварање нових радних места. Опште познато је да Земљу називамо „плавом планетом“ јер преко 70% њене површине чини вода, међутим, тек 1% воде из реке, језера и потока се користи за конзумирање, а живот без воде је незамислив. Због велике потрошње и све већих загађења, воду називамо „плавим златом“. Њу угрожавају штетне материје из индустрије, непречишћене воде из домаћинства, прекомерно коришћење пестицида у пољопривреди, бетонирање и асфалтирање, сеча шума, киселе кише, бацање смећа и многе друге лоше навике о којима не размишљамо, а свакодневно их практикујемо. Светска потрошња воде повећава се за око 6% сваке године, а сваки десети човек на планети нема приступ пијаћој води, што је јако велики проблем. Јесте ли свесни да из отворене славине сваког минута исцури око десет литара воде? Затим, ако вода тече док перемо зубе, непотребно изгубимо око четрдесет литара, а ако вода тече док се човек брије, непотребно оде осамдесет литара, док за прање аутомобила цревом нестане до шестсто литара воде. Наш допринос штедњи воде мора да постане део наше дневне рутине, јер штедећи воду штедимо и новац и у исто време водимо рачуна о животној средини. Зато

користите воду паметно, јер сваки литар је вредан.

Морамо да знамо, да се информишемо, да се променимо. Да будемо узрок последица које нам служе. Понекад је промена у свему мала, готово непознатљива, зависна од снаге мисли. Али када је мисао довољно снажна, учинак је велики. Бирајмо одговорно и нека то буде избор који ћемо изабрати сваког дана, сваког тренутка. Наше мало за Мајку природу значи много. Кренимо заједно путем свесности, јер тако чувамо, штитимо и унапређујемо услове за живот људи и опстанак биљног и животињског света, а уједно бринемо и о будућности наредних генерација, јер заиста, стварна великодушност у погледу будућности јесте чињење најбољег што знамо у садашњости. Чувајмо нашу животну средину, нашу Мајку природу, јер докле год ми бринемо о њој, брине и она о нама.

Нина Раичевић III1

ЕХОВА

IV Крушевачки полумаратон

StartUp Обука из предузетништва

Окружно такмичење из атлетике

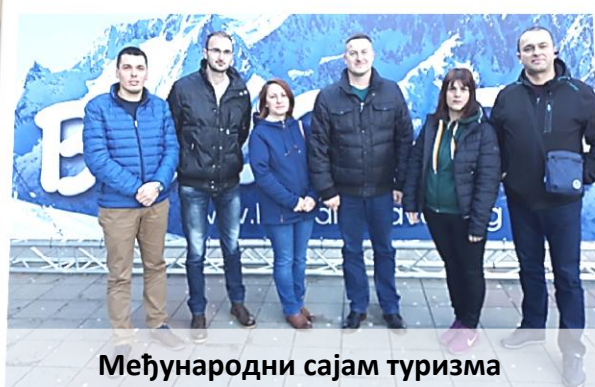
Табла писмености

Национални дан књиге

Са екскурзије у Италији

Међународни сајам туризма

Обилазак храма „Светог Саве“

РАЗГЛЕДНИЦА

Новогодишња лутрија

Библиотека школе

Сајам књиге

Хуманитарна ски трка "И ја се борим"

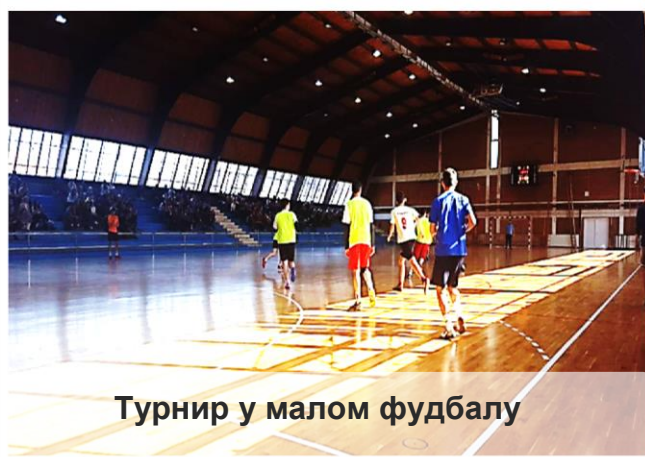
Екскурзија, Октобар 2018, Италија,

Школа у новом руху

Годишњица рођења Михајла Пупина

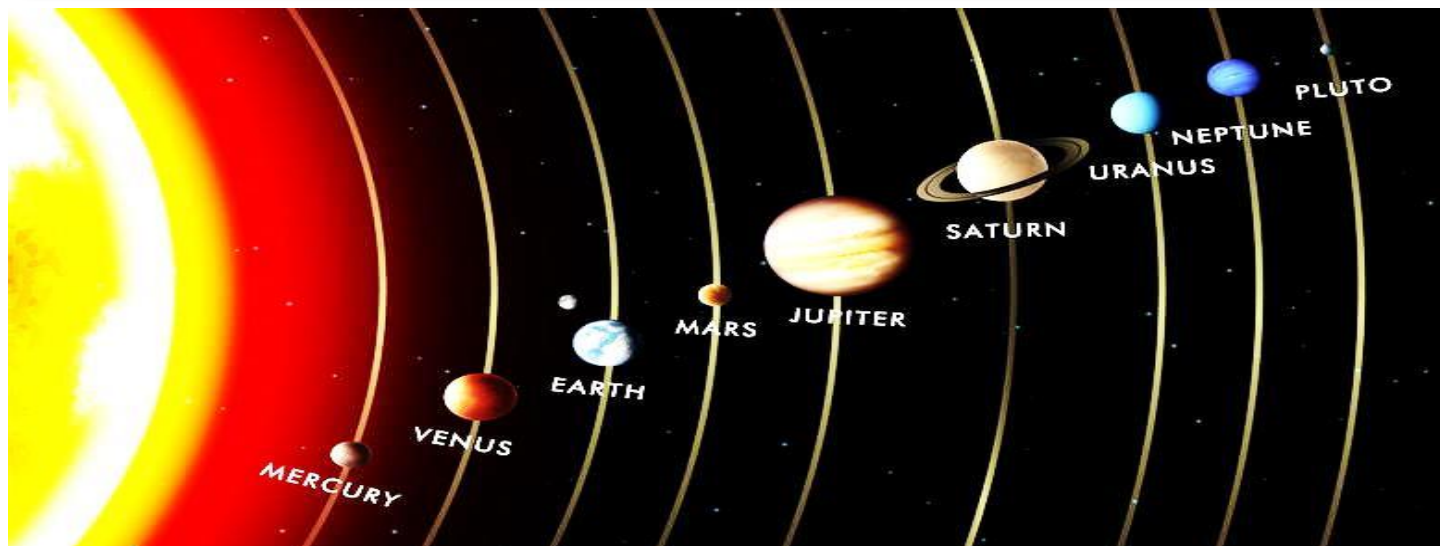
Турнир у малом фудбалу

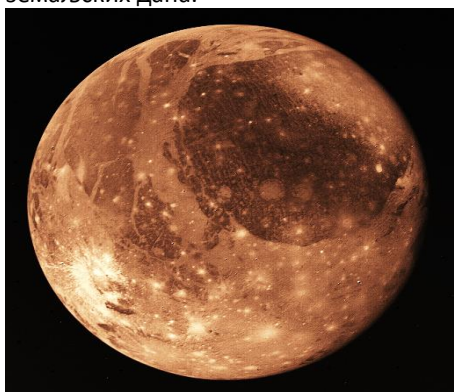
Победници турнира екипа IV4

ПЛАНЕТЕ СУНЧЕВОГ СИСТЕМА

Планете Сунчевог система могу се поделити према положају, структури и величини. Према положају, деле се на унутрашње и спољашње а као граница узима се главни појас астероида који се налази између Марса и Јупитера; према структури деле се на терестричке (чврста површина) и јовијанске (стеновити цинови); према величини деле се на мале и велике. Меркур, Венера, Земља и Марс спадају у унутрашње, терестричке и мале планете док јупитер, Сатурн, Уран и Нептун спадају у спољашње, јовијанске и велике планете. У овом броју часописа подсетићемо се основних карактеристика Меркура, Венере, Земље и Марса.

Меркур је најмања а уједно и најближа планета Сунцу и једна од осам планета у Сунчевом систему, чији орбитални период траје око 88 земаљских дана.

Гледано са Земље, Меркуру је потребно скоро 116 дана да направи један пуни круг око своје орбите, што је много брже него код иједне друге планете. Управо ова брзина револуције Меркура је и била разлог због којег је та планета добила име по староримском богу трговине и путовања и гласнику богова Меркуру (лат. *Mercurius*; грчки еквивалент је Хермес). Због готово непостојања атмосфере која би ублажила сунчево зрачење, површина Меркура је изложена најинтензивнијим

температурним варијацијама међу свим планетама Сунчевог система а које се на подручју око екватора крећу између -173°C у току ноћи и $+427^{\circ}\text{C}$ у току дана. Температуре на половима су константно испод -93°C . Годишња доба не постоје у смислу годишњих доба на Земљи, што је последица малог нагиба осе. Површина Меркура је избраздана бројним кратерима метеорског порекла и слична је површини Месеца, што наводи на закључак да је сама планета у геолошком стању мировања више милиона година. Пошто Меркурова орбита лежи у равни са орбитом Земље (као што је случај и са Венером), ова планета је видљива на земљином небу током раног јутра и увече, али не и током поноћи. Посматрање површине Меркура са површине Земље је доста лимитирано, како због близине Сунца, тако и због чињенице да је Земљи окренута увек иста страна те планете. Прва телескопска осматрања Меркура вршио је почетком 17. века италијански математичар и астроном Галилео Галилеј. Иако је својим телескопом утврдио одређене мене Венере, Галилеј није уочио исту

особину код Меркура због скромних техничких могућности његовог телескопа. Прва свемирска летелица која се приближила Меркуру била је Маринер 10 током седамдесетих година 20. века. Она је током три „сусрета“ снимила око 45% површине планете. Структурну основу Меркура чине метали са око 70% удела и силикати који чине преосталих 30% структурних елемената.

Венера је једна од осам планета Сунчевог система и друга је планета по удаљености од Сунца са просечном удаљеношћу од око 0,72 АЈ (или 108.200.000 км). Око Сунца се креће готово кружном орбитом, а једну ротацију обави за 224,7 земаљских дана. Друго је по сјају небеско тело на ноћном небу гледано са Земље, одмах

после Месеца. Име је добила по староримској богињи љубави и лепоте Венери (грчки еквивалент је Афродита) и једина је планета која је добила име по неком женском митолошком божанству. Гледано са Земље најочљивија је у сумрак и у рану зору, те се често у народу назива и *Звездом Даницом* и *Звездом Вечерњачом*. Венерина атмосфера је веома густа са структурним уделом угљен-диоксида у њеној грађи од чак 96%. Због веома густе атмосфере која на планети ствара ефекат стаклене баште, површинске температуре су веома високе и износе у просеку око 735 K, што Венеру чини најтоплијом планетом Сунчевог система. Планета је обавијена густим и изразито рефлектујућим облацима сачињеним од сумпорне киселине. Постоји могућност да су у прошлости на површини Венере постојали океани који су вероватно испарили услед повећања температура узрокованих ефектом стаклене баште. Површина Венере је веома сува и подсећа на изразито сува пустињска подручја на Земљи са којих се местимично издижу вулканске купе и стеновите плоче. Вулканска активност на Венери је веома висока и вероватно је она главни узрочник гомилања огромних количина угљен-диоксида у атмосфери.

Земља је трећа планета по удаљености од Сунца и једина позната планета у свемиру на којој постоји живот. Према радиометријском рачунању и другим изворима доказа, Земља се формирала пре више од 4,5 милијарди година, што је утврђено одређивањем времена полураспада урана и торијума. По динамо теорији, геомагнетско поље се генерише унутар истопљеног језгра где топлота ствара конвекцијска кретања материјала који генеришу електричну струју. Конвекцијска кретања у језгру су хаотичне природе, и периодично се јавља промена смера кретања. Ово узрокује промену поларитета магнетског поља.

Научници су успели да реконструишу детаљне информације о прошлости планете. Земља и друге планете Сунчевог система су се формирале пре 4,6 милијарди година од соларне маглине, масе прашине и гаса облика диска који су заостали након формирања Сунца. Земља је првобитно била растопљена маса, да

би се потом формирао спољни омотач планете Земље (Земљина кора) услед хлађења. Истовремено са формирањем коре почела се акумулирати вода у атмосфери. Земља се једном окрене око Сунца у 365,26 дана, период познат као Земљина година. Земљина оса ротације се налази под нагибом и једна од најважнијих последица овог нагиба је мењање годишњих доба на Земљи.

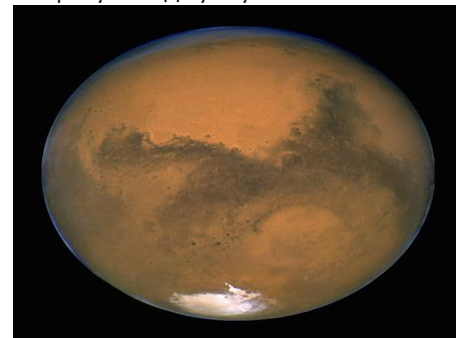

Земљина површина је стално мењала облик током стотина милиона година, континенти су се формирали и нестајали, мигрирали и повремено се спајали и формирали суперконтинент. Пре око 750 милиона година, најстарији познати суперконтинент, Родина, почео је да се дели на континенте, који су се прекомбиновани спојили у други, суперконтинент Панотију, да би коначно формирали Пангеу, која се распала пре око 180 милиона година. Унутрашњост Земље подељена је у више слојева – спољашња крута кора, Земљин омотач (мантл или плашт) и језгро.

Марс је четврта планета по удаљености од Сунца и друга најмања у Сунчевом систему, након Меркура. Добила је име по римском богу рата — Марсу. Такође се назива и „Црвеном планетом“, јер на површини преовладава гвожђе(III) оксид који планети даје црвенкасту боју.

У току су многа истраживања везана за настањеност Марса живим организмима у прошлости, али и у садашњости. Први контакт са површином Марса имале су две совјетске сонде — лендери *Марс-2* (27. новембра) и *Марс-3* (2. децембра 1974. године). Сонда *Марс-2* престала је са слањем података у фази уласка у атмосферу, док је сонда *Марс-3* била оперативна двадесетак секунди по првом успешном меком слетању на

Марс. Године 2001. агенција НАСА је лансирала сонду *Одисеја на Марсу 2001*, која је и даље у орбити око Марса. Ова сонда, користећи свој спектрометар гама зрака, открила је високу концентрацију водоника у површинском слоју тла Црвене планете (до једног метра дубине), и претпоставља се да је то водоник из замрзнуте воде у тлу.

Марс је лако видљив са Земље голим оком, и лако се уочава његова црвенкаста боја. Период ротације и годишња доба на Марсу су такође слична онима на Земљи, а сличан је и нагиб осе ротације планете који условљава годишња доба. Марс има два природна сателита — Фобос и Дејмос, који су малих димензија и неправилног облика. Све до првог успешног пролета сонде Маринер 4 поред Марса 1965. године, много се причало о присуству воде у течном стању на површини. Ова нагађања била су заснована на периодичним променама светлих и тамних предела на површини, нарочито око поларних региона али посматрачи, предвођени Ђованијем Скјапарелијем и Персивалом Лоуелом, закључили су да су то мора и континенти. За дуге, тамне линије које су посматрачи видели кроз своје телескопе сматрало се да су канали за наводњавање који су се протезали преко целе површине, и да их је изградила цивилизација далеко напреднија од људске. За ове линије се касније показало да су биле оптичка варка, мада археолошки докази прикупљени роботизованим сондама послатим на површину указују да је Марс у далекој прошлости добрим делом био прекривен воденим просторностима.

Анђела Аврамовић 14
Никола Дељанин 14
Сандра Ђурић 14

Древни израз „карма“ једнако је познат колико и схваћен на различите начине. Тај појам, који у преводу значи „чин“ или „дело“, повезиван је са појмовима казне и награде или пак отплаћивање дугова својих дела на разне начине. Најчешће је схватање да се карма односи на систем узročности, где намера и деловање појединца утичу на будућност истог, јер ће добре намере и деловања створити добру карму и срећну будућност док ће лоша дела покренути лошу карму и будућу патњу. Но, већи увид у традицију показује да се карма више односи на механизам перцепције света и питање како наш доживљај света одређује оно што зовемо стварношћу, него на замишљену космичку вагу правде.

Када причамо о резултатима, онда говоримо о нечему што се најближе може објаснити као **закон узрока и последице**, који почива на једноставном принципу, а то је да све ствари имају своје узроке и да су све ствари које се дешавају последице одговарајућих узрока. Дакле, нема случајности, јер све што постоји је резултат интеракција различитих узрока и када разазнамо принцип којим различити узроци доводе до одређеног резултата, онда не само да можемо спознати зашто се неке ствари дешавају него долазимо до способности да променом узрока мењамо резултате који ће се догодити у будућности. Карма се другачије може називати перцепција или карактер, јер је кармичка перцепција систем доживљаја света око нас. Другим речима, ми нашим физичким постојањем сведочимо шта се око нас дешава, али наша чула нису способна доживљавати ствари него преносе сигнале до мозга – као што су светлосна фреквенција, звук, укус, мирис, додир – а доживљај свих тих утисака се одвија у нама на разини

менталне свести, која заправо врши перцепцију на основу претходних утисака, искустава што се другачије назива подсвест, односно место где су сви утисци које смо остварили у интеракцији са околином.

Људи често нису свесни колико су субјективни, па своју субјективност доживљавају као објективност, јер ми живимо у свету својих субјективних интерпретација ствари, а оно што нам се догађа је увек последица тога што видимо ствари кроз одређени програм, на одређени начин се понашамо према њима и када их препознамо по одређеном кључу – тако се изнова и изнова исто односимо према њима. Ако све што радимо, радимо са неким мотивом односно намером која је веома битна када је реч о карми, онда начин на који видимо ствари функционише тако да привлачимо сличне догађаје, људи и особине.

Нпр. када се нечега јако бојимо и када гледамо на свет кроз наочаре страха, почињу се манифестовати ствари које потврђују такав образац, такву разину перцепције односно страх. Затим се у наш живот појављују људи, ситуације који нам уносе још више страха, а то су ништа друго до носиоци виђења које ми имамо о њима. У свакоме препознамо страх, јер га имамо у себи и тако потврђујемо његово постојање. Без обзира колико мирољубиви, отворени и пуни љубави били, други ће у нама препознати те емоције само онолико колико сте их ви дубоко сусрели у себи. Никада није до других, већ до нас самих. Древна тибетска пословица гласи: *Човек сања да га јури демон и док бежи од њега, вришти од страха. У једном тренутку наилази на зид и почне се преиспитивати: „Шта ћу*

сада? Шта ћу сада?!“, а демон му на то одговори: **“Откуд знам, ово је твој сан!”**.

Дакле, ми у сваком тренутку имамо слободу избора како се односити према пројекцијама које имамо, јер је најважнија ствар по питању карме да ми **увек комуницирамо са пројекцијама стварности, а никада са самом стварношћу**. Са каквом перцепцијом кренемо, тако ћемо се и понашати и потврђивати истоветни кармички образац или га напустити и ући у нови. Кад год код вас нека особа изазове негативну емоцију, само се запитајте да ли би, уколико сте у амфитеатру где вас је преко три стотине, исто одреаговали на особу која вас фрустрира сви присутни или само ви? Да ли би и они били узнемирени на неки начин? Да ли је до вас самих или ипак до свих осталих?

НЕ МОЖЕ НАМ СЕ ДОГОДИТИ НИШТА СА

ЧИМ НИСМО ПОВЕЗАНИ.

Будистичка изрека каже: **Јесте да си ти мене лупио батином по глави, али ако сам ја донео главу, а ти батину – није ли одговорност у најмању руку обострана?**

Дакле, за принципе карме је битно разумети да је она нешто што се догађа у смислу да смо **привлачни за оно што имамо у себи**, а оно што имамо у себи су наши стари одабири који су се понављали много пута, прешли у навику, а затим у карактер, јер човек је биће навика. Међутим, то не значи да смо осуђени на исти програм понашања увек, већ да увек имамо слободу избора. Једино треба освестити програм, бити свестан одговорности и увидети да никада није до других. **ЖИВОТ ЈЕ ТВОЈА ВЛАСТИТА ОДГОВОРНОСТ.**

Добра или лоша карма? Карма је етнички неутрална, али није енергетски. То значи да свако наше психолошко понашање има одређену енергетску фреквенцију. Када причамо о делима која су последица страха, похлепе, љубоморе, мржње односно **негативних стања ума**, онда је реч о **лошој**

карми. Оваква психолошка стања прати одређена енергетска фреквенција која се у том тренутку активира, а то активирање је оно што остаје у нама. Под утиском такве вибрације, догађа се да се сусрећемо са околностима исте фреквенције. Чини нам се да нас неко кажњава, а у ствари смо дошли у ситуацију да се сусрећемо са оним са чиме смо заправо компатибилни. **Добра карма** је са друге стране последица врлина ума, односно љубави, разумевања, емпатије, отворености и несебичности. Под утиском таквих психолошких понашања која имају одређену фреквенцију, привлачимо истоветне догађаје, људи и особине.

Седи стара бака испред града, наилази човек и упита је: “Какви су људи у овом граду?”, бака га погледа и рече: “А какви су били тамо одакле долазиш?”, он одговори: “Зли, мрзовољни, непоштени, намрштени...”, она му рече: “Бојим се да су такви и туда куда си пошао.” Наилази други човек и упита је: “Бако, какви су људи у овом граду?”, она га такође погледа и рече: “А какви су били тамо одакле долазиш?”, он одговори: “Добри, поштени, љубазни, насмејани...”, она му рече: “Такви су и туда где си пошао.”

Искуствено, како видимо свет – тако га и доживљавамо. Када имамо један начин виђења света, он онда има тенденцију да се непрестано самопотврђује. Имамо безброј могућности сагледавања околине, међутим везани смо за одређену перцепцију, која је постала наша навика.

Ако човек стекне навику да брине и да кроз такав образац види свет, онда у његов живот улазе ситуације око којих вреди бринути. Ако је пун страха, такође се појављују такве ситуације. Ако друге људе доживљава као пријатеље, њега некако увек пријатељи проналазе.

СВЕ ЈЕ ПОВЕЗАНО СА НАШОМ УНУТРАШЊОШЋУ.

**ДАЈЕМО ОНО ЧЕГА СМО ПУНИ, ВИДИМО СВЕТ
ОНАКВИМ КАКВИМ ЈЕСМО.**

**НИЈЕ ЖИВОТ ОНО ШТО НАМ СЕ ДОГАЂА, ВЕЋ КАКО
МИ ГЛЕДАМО НА ТО ШТО СЕ ДОГАЂА.**

То је, заправо, *наша карма*.

The way in is the way out. **Amin.**

Нина Раичевић III1

СВАКА НОЋ ЈЕ ПРЕМИЈЕРА И СВИ СУ ПОЗВАНИ

Спавање је канал за снове. Током пете етапе циклуса спавања, мозак пребацује брзину у суперпобуђено REM стање, стање спавања. Појављује се у трајањима од отприлике 15 минута и чини четвртину циклуса спавања. Откуцаји срца и крвни притисак се повећавају, можете да осетите сексуално узбуђење. Многи снови имају емотивни садржај, а REM фаза помаже да се обраде емоције у виду слике. Током животног доба од 17 година проведете најмање четвртину у спавању и посветите макар 50.000 сати или више сањању, што износи 5,7 година. Снови подсвесно указују на ваша осећања, емоције. Истраживања су показала да преспавање проблема често води паметнијим одлукама него претерано размишљање. То су брзи, моћни решавачи проблема, сваке ноћи вама на услузи. Чак и најкрволочнија ноћна мора која вас оставља убрзаног срца, окупане у зноју, усмерена је да вас ослободи патње, зато је боље уколико имате кошмаре преиспитати их, јер се враћају само уколико их игноришете. Било да су кошмари или рајски доживљаји, сваки заплет и карактер су посвећени вашем емоционалном ослобађању. Без обзира на индивидуалност и јединственост сваког човека, наше унутрашње борбе и потребе су често веома сличне. Нудимо вам водич кроз опште психолошке снове.

СНОВИ О СТРАХОВИМА И НЕСИГУРНОСТИМА

- Стојите потпуно голи пред групом људи која показује на вас.
Значење: Осећате се изложеним, осетљивим и несигурним у ситуацији на јави.
- Радите тест и успаничили сте се да не знате одговоре.
Значење: Осећате се неспремним да прихватите изазов или да решите емоционални проблем.
- Јури вас застрашујући прогонитељ.
Значење: Бежите од суочавања са неким страхом или неком особама.
- Зуби вам испадају, ломе се, труле.
Значење: Осећате да немате снаге за борбу у животу; не можете да гризете или да се борите за своје потребе. Такође, имате недостатак енергије или сарадње са другима.
- Лутате около изгубљени, не можете да нађете пут до куће.
Значење: Немате способност враћања у колесек са ситуацијама или везама, немате емоционални ослонац.

Често се дешава да је појава кошмара и врло непријатних снова последица лошег спавања односно лоших услова, окружења у ком се налазите. Опседнутост дневним бригама неће вам дозволити да искључите мозак. Негативне емоције вас држе будним, а то вас чини напетим. То је опаки круг. Хемијске супстанце такође доприносе губитку одмора. Чашица вискија пре спавања ће вас можда привремено успавати, али нећете бити способни довољно добро и окрепљујуће да се одморите. Страсни пушачи такође имају лак сан и буде се ноћу због недостатка никотина. Кофеин, дијететска пића, шећер и остали стимулуси погоршавају несаницу. Уколико имате проблема са несаницом, избегавајте обилне оброке пре спавања, јер током сна нам је метаболизам успорен. Пронаћи одговарајући душек је такође велика срећа. Спавајте на квалитетној постељи, учините спаваћу собу пријатном и мирном, обезбедите проток свежег ваздуха и приуштите себи ужитак и током спавања.

Такође, поред психолошких, постоје и саветодавни снови. Они могу да буду покретачка снага када дође до правих савета. Запамтите ове примере:

- Пол Макартни је сањао мелодију за песму Yesterday, која се сматрала хитом још од 1963. године.
- Роберт Луис Стивенсон је у сну добио инспирацију да напише роман Доктор Џекил и мистер Хајд.
- Ђонас Салк је користио снове да формира мисли кад је проналазио вакцину против парализе.

Шекспиров Макбет је спавање називао „главним јелом на гозби живота“. Снови враћају мудрост која је увек била присутна; они ваш унутрашњи свет чине видљим. Нека вам њихово свеобухватно сагледавање помогне да савладате све емоције које нарушавају вашу слободу и покрену вас ка свему добром у вама. Нека сан буде ваш катализатор ка невероватном, јер свака ноћ је премијера и сви су позвани.

Сва људска бића су бића од снова. Снови повезују људе. – Џек Керуак

СНОВИ О СРЕЋИ И ПОДУПИРАЊУ ВАШЕ МОЋИ

- Способни сте да летите.
Значење: Ви сте успешни, креативни, неоптерећени негативностима.
- Успевате и поред немогућих околности – била је поплава, земљотрес или рат, али ви сте ипак преживели.
Значење: Имате храбрости, снаге и духа да превазиђете емоционалне препреке и животне ситуације.
- Родили сте се или гледате како се неко рађа.
Значење: Успешно долазите на своје. Време је за почетак нове каријере, везе или за обнављање здравља или емоција.
- Осећате се живахно док једете укусну храну у пријатном друштву.
Значење: Испуњени сте и срећни.
- Удајете се или славите нечије венчање.
Значење: Постали сте целина. Ваше физичке, емоционалне и духовне стране су се ујединиле. Спремни сте за веће посвећивање себи, послу или некој особи.

Хина Раичевић III1

ЗДРАВА ИСХРАНА И ПРОБЛЕМ НЕЗДРАВЕ ИСХРАНЕ

Треба да се упитамо да ли живимо да једемо, или једемо да бисмо живели. Многи данас живе да једу и не бирају брижљиво своју храну, док други који једу да би одржали живот имају другу филозофију, пажљиво врше избор, водећи рачуна о пореклу, хранљивости и саставу хране коју једу.

“I don't do drugs” starter pack

Треба нагласити да је узрок сваке болести у више од 50% случајева нездрава, тј. неправилна исхрана. У свакој болести, лакшој или тежој, као што су грип, температура, дијабетес, проблеми са штитном жлездом, кардиоваскуларне болести, болести јетре, реуматизам, разни облици канцерогених болести... има огроман удео нездрава исхрана.

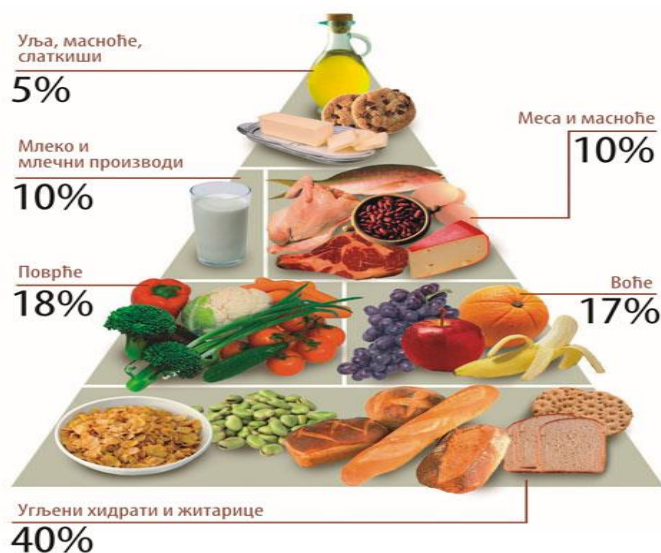
Нашем телу свакодневно треба обезбедити све потребне нутријенте (микро и макро) који су неопходни за нормално функционисање:

ПРОТЕИНЕ: јаја, млечни производи, месо, риба, грашак, пасуљ, орашасте плодови... Имају градивну улогу, на њих треба да обрате пажњу спортисти и рекреативци који вежбају.

УГЉЕНЕ ХИДРАТЕ: хлеб, кромпир, житарице, тестенине, рижа... Обезбеђују енергију нашем телу, треба обратити пажњу на просте угљене хидрате, тј. шећере. Њих треба уносити углавном из фруктозе, тј. воћа. Најопаснији су они рафинерисани – чоколаде, „воћни сокови“... у суштини, сви слаткиши из маркета. Такође треба бити пажљив са тестенином, пицама, пецивом и хлебом. Знајте да све угљене хидрате које не потрошимо и унесемо у тренутку када нашем телу нису потребни, инсулинске жлезде распоређују у вишак или сало.

МАСТИ: најздравије су биљног порекла – махуне, орах, кикирики, сунцокрете и остале семенке, млечни производи... Служе као секундарни извор енергије и као резерве енергије. Такође свести на минимум чипсе и остале грицкалице, уз премасне животињске намирнице.

ВИТАМИНЕ И МИНЕРАЛЕ: примарно треба уносити из разноврсног воћа и поврћа. Не треба их запоставити јер граде и чувају наш имунитет. (суплементи дефинитивно нису неопходни али није их лоше користити).

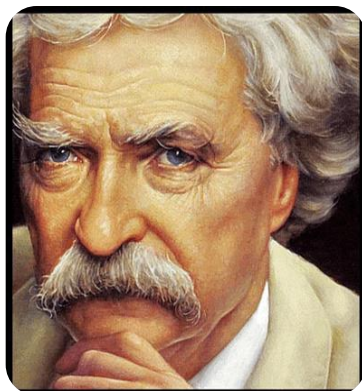

Нормално је да поједемо нешто слатко с времена на време, људи смо, нисмо роботи, али поједите то кад је вашем телу и мозгу заиста потребно. Најважнија ствар у исхрани, па и у животу, је баланс. Сваку намирницу можемо уклопити у нашу исхрану, само се треба добро организовати. Стално чујем изговоре лењих људи како се не би покренули и који се хране разним смећем од намирница. Убедљиво најглупљи изговор је „један је живот“, па ваљда ако имамо један живот треба да се потрудимо да га искористимо што продуктивније и на најбољи начин, а не да га што пре уништим алкохолом, цигаретама и разним дрогама. Своје здравље треба да третирамо заиста као своје, а не као неко страно тело, и упамтите: „Ви сте оно што једете!“

Иван Радмановић IIII

УНИВЕРЗУМИ ПОЈЕДИНАЦА – КЊИГЕ

„Човек који не чита добре књиге нема никакве предности над човеком који их уопште не зна читати.“ – Марк Твен

Човек који чита живи хиљаду живота пре неко што умре, док човек који то не чини, живи само један. Скуп речи које оживе вашом властитом имагинацијом. Најдубље истине, исконске приче, сажете мисли, универзуми појединаца. Перо које пише срцем и саставља покидане шавове. Е, то су књиге, драги моји. Сасвим способне окрепити уморну душу. Зато читајте оне праве, јер се стицајем околности у нашем животу појави књига која се својом снагом и истином обраћа самој суштини наше личности и открива колико је диван овај свет који нам је суђен. *Заиста, живот је прелеп.*

1. „СВЕТАЦ, СУРФЕР И ДИРЕКТОРКА“ – РОБИН ШАРМА

Изванредна прича о томе како да живите у складу са жељама свога срца. Како да слушате себе. Прича о човеку који се осећао веома непотпуним као људско биће и који је кренуо у потрагу за мудрошћу како би живео срећнији, здравији и лепши живот. Кроз низ сусрета са три важна учитеља, он је открио моћну филозофију којом би могао да промени своју стварност. Лекције које ћете чути могу вас научити како да створите прилике у свом животу – јер сваки камен спотицања на крају представља одскочну даску која ће вас приближити вашем пуном потенцијалу.

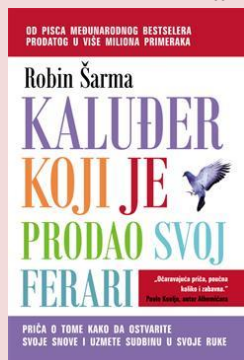
Сваки човек имао је само један истински позив – да открије пут до себе... Задатак му је био да открије сопствену судбину – не неку произвољну – и да је живи у потпуности и одлучно у себи. Све остало било би тек тобожње постојање, покушај избегавања, повратак идејама масе, конформизма и страха од сопствене суштине.

2. „МОЋ ПОДСВЕСТИ“ – ЏОЗЕФ МАРФИ

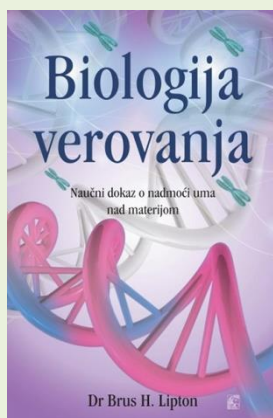
Јесте ли се икад упитали колико сте заиста свесни своје несвести? Свесни своје подсвести? Колико ваших навика је аутоматизовано, а колико њих је постало ваш карактер? Јесте ли се икад запитали зашто је неко тужан, а неко срећан? Зашто је неко весео и богат, а неко јадан и сиромашан? Зашто је нека жена у несрећном браку, док друга живи љубав сваког дана изнова и изнова? Зашто се неко излечи од немилосрдне болести, док други не? Зашто је неко успешан и са великом лакоћом остварује циљеве, док се нечији мукотрпан труд ипак не исплати? Ако јесте, јесте ли икад размишљали о томе да се сви одговори налазе управо у вашој подсвести? Будите отворени за такву могућност, јер ова књига управо такво богатство и нуди. Џозеф је био чврсто решен да пружи одговоре на наведена, као и многа слична питања, руководећи се жељом да објасни темељне истине људског ума. Био је убеђен да је сасвим могуће разјаснити основне законитости живота и људског духа користећи језик свакодневице. Ова књига производи чуда.

3. „КАЛУЂЕР КОЈИ ЈЕ ПРОДАО СВОЈ ФЕРАРИ“ – РОБИН ШАРМА

Робин Шарма је један од водећих светских мислилаца који вам показује како да се ослободите страха и живите своје сниве. Ова књига представља једно од његових најзначајнијих дела. Ово је прича о врхунском адвокату кога је трка за успехом и новцем довела до фаталног инфаркта услед завршне речи у препуној судници. Тај сусрет са смрћу га је натерао да размисли о његовој сврси. У потрази за одговором одлази на путовање у висине Хималаја међу мудраце Сиване, где започиње да живи своје право Ја.

4. „БИОЛОГИЈА ВЕРОВАЊА“ – БРУС ЛИПТОН

Које је ваше мишљење о вашем размишљању? Ова књига ће заувек променити поглед на ваше размишљање. Нова научна достигнућа о биохемијским ефектима рада мозга доказују да наше мисли делују на наш организам, односно на сваку ћелију у нашем телу. Брус Липтон, угледни ћелијски биолог, описује прецизне молекуларне путеве којима се то дешава. Користећи једноставан језик, хумор и примере из свакодневице, он показује како нова наука епигенетика уноси револуцију у наше разумевање везе између мозга и материје и дубоке последице које она има по наше личне животе. Потпуно поништава давно познату чињеницу да смо жртве наших гена и нуди нам доказе да нису у питању гени, већ околина. Нуди увид у могућност слободног избора и способност управљања властитом судбином, јер ви одређујете како ћете живети. Ви сте узрок ваших последица. У питању је околина, глупане!

5. „РАЗГОВОРИ СА БОГОМ ЗА ТИНЕЈЏЕРЕ“ – НИЛ ДОНАЛД ВОЛШ

Нил Доналд Волш је савремени духовни писац чије речи настављају интензивно да допиру до света. Са раним интересовањима за религију и чврстом повезаносту са духовношћу, он је већи део свог живота био праћен успесима у потрази за духовним спознајама. Његов серијал Разговори са Бога преведен је на скоро 40 језика, допревши до милионе душа и инспиришући значајне промене у свакодневном животу. Серијал књига је редеофинисала Бога и преиначила духовне парадигме широм света. Нилов рад је водио од степеница Мачу Пикчуа у Перуу до предворја Шинто светиња у Јапану, од Црвеног трга у Москви до Трга Св. Петра у Ватикану, па све до Тјенанмен трга у Кини. Сусретао се са чежњом међу људима за новим начином живота – животом у миру и хармонији. Настојао је да људима пренесе ново поимање живота и Бога, које би им тако нешто најзад омогућило. Оваква књига се појављује у вашем животу у савршеном тренутку. Треба вам доста храбрости и отворености да је узмете у руке и прочитате, зато оног тренутка када доспе до вас – честитајте самом себи. **Усудили сте се!** Нуди вам коначне одговоре и то од Бога. Можете мислити и да је то само плод маште, није ни битно. Предодређена је за тинејџере, јер ми негде у својој унутрашњости, негде у дубини, знамо какав би живот могао да буде. Знамо да не би требало да рађавамо једни друге. Знамо да су важни истина, отвореност, искреност и честитост, а не прикривене намере, скривени одговори, повлачење коначца иза позорнице и искоришћавање других људи. И знамо да смо увек радознали, зато ово и јесте идеално место за све одговоре, јер време је за истину. Одговоре о начину на који постоји свет, о онима који га мењају, о свом притиску на нас тинејџере, о томе шта највише желимо, о томе како да будемо оно што одаберемо и како да одаберемо, о сексу, о Богу, успеху, љубави, дроги, школи, родитељству и родитељима, будућности, патњи и смрти и још много тога.

Будите довољно смели и уживајте. Свет остаје на нама.

КО СИ ТИ?

1. Ко сте Ви?
2. Која је Ваша страст?
3. Чиме се највише поносите?
4. Због чега сте највише захвални?
5. Које су Вам ствари најбитније у животу?
6. Како бисте себе описали?
7. Које су Ваше највеће вредности и врлине?
8. Да ли волите сами себе?
9. Ако да, због чега да, а ако не, због чега не?
10. Како бисте себе могли волети више?
11. Шта за Вас значи дати најбоље од себе?
12. Да имате још само годину дана живота, како бисте је потрошили?
13. Ако имате још један месец, како бисте њега потрошили?
14. Ако имате још једну недељу, како бисте њу потрошили?
15. Ако имате још један дан, како бисте тај дан потрошили?
16. А сат?
17. А последњи минут?
18. Шта бисте урадили данас да не постоји сутра?
19. Шта је најважнија ствар коју сте научили до сада?
20. Који бисте савет дали себи пре три године?
21. Да сте сада у будућности за једну годину, који бисте савет дали себи у садашњем тренутку?
22. Да ли је оно чиме сте сада преокупирани бити важно за годину или две?
23. Шта су Вам приоритети?
24. Које могућности желите имати?
25. Како их можете створити себи?
26. Који су Вам највећи циљеви и снови?
27. Шта бисте могли да радите до краја живота без надокнаде?
28. Шта бисте урадили, а да не постоје ограничења да у томе успете?
29. Који Вам је циљ за ову годину?
30. ...три године?
31. ...пет година?
32. ...десет година?
33. Колико су Вам важни ти циљеви?
34. Који људи су успели да остваре те или сличне циљеве?
35. Шта од њих можете да научите?
36. Да ли сте ставили један део свог живота на чекање?
37. Због чега?
38. Који су Вам тренутни приоритети?
39. Шта радите да то постигнете?
40. Да умирете сутра, за чим бисте највише жалили?
41. Како ћете било шта боље урадити следећег пута?
42. Да имате милион евра, на шта бисте их потрошили?
43. Која је идеална професија за Вас?
44. Како можете почети градити своју идеалну каријеру већ данас?
45. Како изгледа Ваш идеални дом?
46. Који је Ваш идеални изглед?
47. Шта морате да урадите да бисте изгледали онако како желите?
48. Како изгледа идеални живот?
49. Шта Вам је потребно да бисте га живели?
50. Чеге се највише плашите?
51. Постоји ли нешто од чега бежите?
52. Да ли се помиристе са мање тога колико заслужујете?
53. Зашто то радите?
54. Како изгледа Ваш унутрашњи дијалог?
55. Која су Ваша ограничавајућа веровања?
56. Колико Вам Ваша досадашња веровања служе?
57. Ако не, да ли је дошло време да их мењате?
58. Чеге се можете придржавати, а да Вам помаже да остварите Ваше циљеве?
59. Којих лоших навика желите да се ослободите?
60. Које добре навике желите да унапредите?
61. Који је највећи корак који можете да предузмете сада, а да има велики утицај на Вашу будућност?
62. Где живите тренутно? У прошлости, садашњости или будућности?
63. Да ли живите свој максимум?
64. Шта је за Вас смисао живота?
65. Која је Ваша улога у животу? Зашто постојите? Која је Ваша мисија?
66. Почевши од данас, шта можете да урадите да свом животу дате више смисла?
67. Шта Вам прија?
68. Када сте највише инспирисани, мотивисани?
69. Шта радите када сте највише мотивисани?
70. Да ли постоји начин да неке промените живот данас?
71. Са којих пет људи проводите највише времена?
72. Да ли Вас они спутавају или гурају напред?
73. Које квалитете желите да представите?
74. Ко Вас највише инспирише?
75. Како можете бити слични њима?
76. Како изгледа Ваш идеални партнер?
77. Како изгледа Ваш идеални однос?
78. Да ли се плашите да допустите људима да Вам буду превише близу, да упознају Ваше право Ја?
79. Због чега?
80. Ко су Вам најбитније особе у животу?
81. Да ли им пружате довољно пашње?
82. Како можете са њима водити више времена?
83. Са каквим особама можете да се дружите?
84. Ко желите да будете за годину дана?
85. ...три године?
86. ...пет година?
87. ...десет година?
88. Ко су Ваши ментори у животу?
89. Колико Вам је битно како се осећате током дана?
90. На које све начине можете унапредити себе?
91. Колико често размишљате о будућности, а колико често предузимате нешто поводом ње?
92. Шта је оно што највише волите да радите и што Вам никада не представља проблем?
93. Шта би било најлепше што бисте желели да проживите и шта би то променило?
94. Шта Вас спречава да проживите то што желите?
95. Које су две најстрашније мисли у вези са тим?
96. Радите ли на сновима својих родитеља или на својим сопственим?
97. Колико пута у току дана помислите на све добро у Вама?
98. Зашто толико мало?
99. Верујете ли у себе?
100. Да ли ћете урадити нешто другачије након читања ових питања?

Трудите се да budete искрени према себи приликом одговарања. Немојте пуно размишљати, препустите се записивању онако како вас осећај води. Заиста, стварна великодушност у погледу будућности јесте давање свега садашњости. Јер будућност је сада. Одиграва се сада. Не знате који факултет уписати? Не знате шта је то за вас најбоље? И даље се не проналазите ни у чему? Ни вама самима није јасно шта то желите? Шта очекујете од живота? Не брините, некада је најбоља полазна тачна знати шта не желите, јер ускоро схватите да сви одговори на ваше истинске жеље леже у вама. Нико вам боље не може одговорити осим вас самих. Истражујте, читајте, трагајте. Уживајте у процесу и верујте у своје снове, јер њима је место у реалности. У филму вашег живота, ви сте режисер. Не догађа се живот вама, већ се ви догађате животу. Слушајте свој унутрашњи глас и пратите га не дозвољавајући да вам други говоре шта и како треба. Нека вас срце прати, јер океан ка коме сте се упутили можда баш сада стреми ка вама и свом силином жури ка обали.

У жељи да сакрију бескрајне моћи од човека, састале су се две душе и тражиле одговарајуће место које никада ниједан човек неће моћи да пронађе и домогне се величанствених моћи. Прва душа рече: "Знам! Сакрићемо ове моћи на врху планине!". Друга душа одговори: "Али неко ће ићи довољно далеко, довољно високо и наћи ће!". Прва душа поново рече: "Знам! Сакрићемо их на дну океана!". Друга душа одговори: "Али неко ће пливати довољно дубоко и наћи ће!". Прва душа застала... размисли... и рече: "Знам! Извор изузетне моћи, величанствености и славе ставићу у срце сваког човека, жене и детета на планети, јер се никада неће сетити да тамо траже!"

Нина Раичевић III

10 НАЈОПАСНИЈИХ МЕСТА НА СВЕТУ

1. Сана (Јемен) – У питању је једно од најнестабилнијих места када је у питању политичка ситуација, јер и Американци и Британци покушавају да надзиру и контролишу становништво користећи страх од тероризма.

6. Масејо (Бразил) – Позната као централа смрти, престоница Алагоса у Бразилу броји 135 убиства на сваких 100.000 људи.

2. Кејп Таун (Јужна Африка) – Ово место и није тако лоше, ако се изузму стални и јаки друштвени немири и висока стопа криминала.

7. Багдад (Ирак) – Ако бар понекад слушате вести, сасвим је јасно. Честе експлозије, обрачуни ватреним оружјем и незамисливо насиље у овој престоници су свакодневница.

3. Велики Кањон (Аризона) – Иако је ово једна од најпознатијих туристичких атракција, ово је врло опасно место јер вас само један погрешан корак дели од сигурне смрти. Због опасности које носи, Велики Кањон је и место број један за самоубице.

8. Хантингтонска јаруга (Њу Хемпшир) – Пре неколико година ово место је настало од глечера, а данас је место честих лавина и одрона снега.

4. Пустинја Данакил (Етиопија) – Сви ће вас упозорити да никада не посетите ову пустињу јер се налази на самој граници са Еритрејом, а због овог места већ дуго постоји конфликт између две земље. Ако ипак крочите на ове просторе, имајте у виду да ћете вероватно бити киднаповани.

9. Јужни Тунис – Ово место је под строгим надзором због терористичких напада, и вероватно се не бисте добро провели ни као туриста да ћете вероватно бити киднаповани.

5. Напуљ (Италија) – Чак 650.000 становника Напуља живи, малтене, у смртоносној клопки сваког дана. Окружен вулканима са свих страна, само једна ерупција збрисала би више од милион људи са овог места.

10. Гватемала – Ова држава у Централној Америци позната је по серији природних катастрофа, укључујући урагане, клизишта и земљотресе. Чак 900 клизишта која су прогутала читаву насеља заједно са становницима је забележено 2005. године.

Да ли сте знали?

1. Монт Еверест није највиши врх на свету. Хавајска Мауна Кеа има надморску висину 4205m, а највећи део вулкана који сачињава острво лежи испод нивоа мора. Ако се мери од самог подножја, Мауна је висока 10.203 m, што је више за 1355 m од Монт Евереста.

2. Земљина атмосфера има границу звану Карманова линија које је замишљена висина Међународне ваздухопловне федерације, која је прихватила ту границу како би дефинисала разграничење између земљине атмосфере и свемира.

3. Најсувље место на свету се налази на Антарктику иако је уврежено мишљење да је најсувље место на Земљи Атакама пустиња у Чилеу где киша није падала стотинама година. Мек Мадуро суве долине на Антарктику кишу нису видели близу два милиона година и на том месту ветрови достижу брзину од око 320 km/h.

4. Свежа вода чини само 3% вода на свету. Океани и мора чине 97% водених површина на Земљи, али њихова слана вода није за пиће. Осталих 3% се највише налази у глечерима и у Бајкалском језеру.

5. Најстарији храм на свету има чак 12.000 година. У Гобекли Тепеу, археолошком налазишту у Турској, где се налази најстарији храм на свету, истраживачи су пронашли резбарије на стубовима за које верују да датирају око 11–12.000 година уназад, када је удар комете изазвао нагли пад температуре на Земљи.

6. Месец је некад био део Земље. Шведски научници тврде да се 4,36 милијарди година раније планета Земља сударила са великим објектом Тејом, што је довело до формирања јединог Земиљиног природног сателита Месеца.

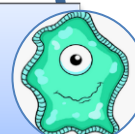
7. За 250 милиона година континенти ће се ујединити. Познато је да се Пангеа, суперконтинент, који је постојао током палеозоика и мезозоика, раздвојио на Лазурику и Гондвану, који је делио океан Тетис, онда су се те две целине даље делиле на данашње континенте. Научници сматрају да ће доћи до спајања континената за око 250–300 милиона година и да ће Пангеа да оживи и зваће се Пангеа Ултимом.

8. Већина наше планете је увек у мраку. Као што знамо, океани и мора чине око 70% површине наше планете. Сунчева светлост допире до 200 m испод површине воде, па је тако остатак воде увек у мраку, што указује да је наша планета већим делом у мраку.

9. Једноћелијски организам је проузроковао „Велико изумирање“. Научници из технолошког института у Масачусетсу су изнели теорију како је масовно изумирање у водама широм света пре 252 милиона година проузроковала бактерију која је једноставно пре оцветала и довела до изумирања чак 90% живог света у водама.

10. Државе које су суседи могу да имају временску разлику већу од 24h. Иако је америчка Самоа удаљена свега 2000 km од линијских острва који су део Кириба, временска разлика између њих је чак 25h.

Наташа Савић III¹
Нађа Шилић III¹

СТИЛ ЖИВОТА

На првенству централне Србије у Нишу, које је одржано 23.2.2019. године, ђудисткиња из Бруса, **Кристина Дељанин**, остварила је завидан резултат. У категорији јуниора до 48 кг освојила је прво место победивши две такмичарке и тако се пласирала на првенство државе у Београду, где је такође била успешна и вратила се са петим местом.

Кристина је 2001. годиште и ученица је треће године Средње школе у Брусу на смеру Економски техничар. Џудом се бави већ једанаест година. Поред државних медаља, освајала је заиста огроман број одликовања са разних турнира широм Србије. Само у претходној 2018-ој години освојила је три златне медаље на првенствима централне Србије за кадете, јуниоре и сениоре! Такође три бронзане државне медаље за кадете, јуниоре и сениоре у Београду, прво место на регионалном школском првенству и бројне медаље на осталим турнирима. У слободно време воли да излази и да се дружи, док тренинге обавља упоредо са школом. Кристини, као представнику нашег града и наше школе у овом спорту, поставили смо неколико питања.

ЕХО: Како су изгледали твоји тренинзи и припреме за претходно такмичење у Нишу?

КРИСТИНА: Тренинзи су били јако тешки и тренирала сам врло напорно, сваког дана око 90 минута комбинованог ђудо тренинга и тренинга снаге и кондиције. Сада када је државно првенство завршено тренирам сваког другог дана, са мало више простора за одмор.

ЕХО: Опиши нам како је све изгледало на дан такмичења и ток самих борби.

КРИСТИНА: Одмах по доласку смо обавили мерење на ком нисам имала никаквих проблема, затим смо доручковали и почели са загревањем. После темељног загревања очекивала сам борбе. Свега две такмичарке и ја чиниле смо нашу категорију, према томе одрадиле смо борбе свака против сваке, где сам победила у свим мечевима.

ЕХО: Како си се осећала на врху победничког постоља?

КРИСТИНА: Поносно.

ЕХО: Које највише дугујеш за свој успех и остварене резултате?

КРИСТИНА: Највише себи, такође сам највише поносна на себе. Нисам била превише изненађена, јер сам очекивала прво место.

ЕХО: Шта можемо да очекујемо од тебе на предстојећем школском

такмичењу, и осталим турнирима?

КРИСТИНА: Можете очекивати прва места, а ја ћу се потрудити да испуним сва очекивања.

ЕХО: Шта имаш да поручиш читаоцима за крај?

КРИСТИНА: Претпостављам да ће већина читалаца бити мог годишта, тако да поручујем да се обавезно сви баве неким спортом, или макар рекреативно физичким активностима.

Џудо је борилачка вештина и олимпијски спорт настао у Јапану, чији је ко-кјо систем оформио Џигоро Кано. Креиран је као физичко, ментално и морално образовање у Јапану. Он се генерално карактерише као модерна борилачка вештина. Његово најпроминентније својство је његов такмичарски елемент, при чему је циљ да се противник баци или обори на земљу, имобилизирајући или иначе савладавајући противника држањем, или присиљавајући противника да се преда користећи се зглобним закључавањем или обухватом око врата. Ударци и притисци рукама и стопалама, као и оружана одбрана су део ђуда, али само у унапред договореној форми (ката) и нису дозвољени на ђудо такмичењима или слободној вежби. Особа која практикује ђудо се назива ђудока. Џудо је такође један стил живота, и филозофија сваког ђудисте.

Иван Радмановић IIII

ДРАЈТУЛИНГ

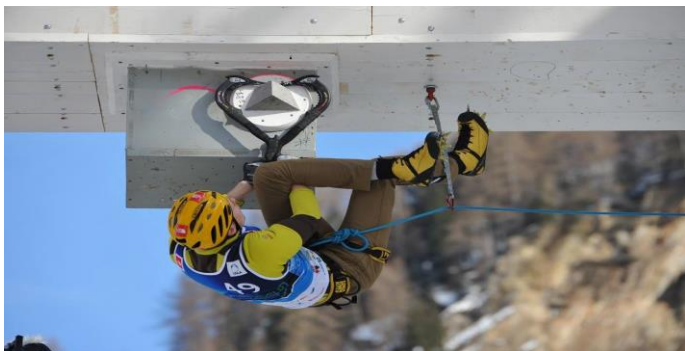

Драјтулинг представља вид рекреационог пењања по сувој стени уз помоћ бајли и дереза. Почетак овог рекреационог пењања уз стену се везује за 1990. годину када је чувени британски алпиниста Стив Хастон у Италији направио вештачке деонице: „Welcome to the Machine“, „009“ и „Empire Strikes Back“. Понекад се уместо комбинације планинарских ципела и дереза користе патике за спортско пењање – „пењачице“. Сврстава се у дисциплине планинарства, а настао је из ледног односно мешовитог (лед и сува стена) пењања. У почетку су се користили за обезбеђење клинови за суву стену, а данас спитови и ботови.

Пораст интересовања за ову игру изродио је и такмичења. Прво светско такмичење се одржало у Глазгову у Шкотској у марту 2003. године. Једини (за сада) активни полигон за драјтулинг се налази на Ади Циганлији на вештачкој стени. Постављен је 2014. године, а тренинге организује ПК Славија. У почетку су се користиле стандардне бајле и дерезе за лед. С временом

и искуствима са такмичења, бајле су изгубиле чекић односно мотичицу а добиле дорађену дршку. Дерезе су постале интегрални део специјалних ципела за драјтулинг и ледно пењање. На неким полигонима се користи алат који уместо кљуна има кожну траку за качење на опримке. Тај алат се назива шмолц и далеко је безбеднији за пењача.

Под покровитељством града Београда и Градског секретаријата за спорт и омладину (ГССО), Планинарски савез Београда добио је прилику да, као један од пет градских спортских одабраних на тендеру, организује планинарске активности у циљу промоције планинарства као идеалне рекреације за све узрасте и категорије: децу, омладину, одрасле, старије особе, особе за инвалидитетом, породице... Активности промоције планинарства под слоганом „Планинарство – рекреација за све“ су се одржале 12. и 13. децембра 2015. године на неколико локација. Прва је била вештачка стена на Ади циганлији. Тамо је реализовано више активности. На једином полигону за драјтулинг је демонстрирана ова занимљива планинска дисциплина којом, уколико сте заинтересовани, можете да се бавите.

Саша Ђудић II2

ЕХОВ УМЕТНИЧКИ КУТАК

ТОРБА

Фебруар. Месец који ти пружа осећај безвољног и напорног понедељка, док киша нуди укус хладне, горке јутарње кафе. Дани постају ритуали, сваки је претходни исти и као да свакодневно проживљавам исте ствари и као упорно гледам исти филм пред очима. Носталгија убија, мада притом присуство беспомоћности не заостаје док ми се хаотичне мисли врте по глави. И само посматрам. Одлази ми једини превоз до куће, али и даље посматрам.

„Хеј, девојчице... па шта чекаш, зар није ово твој аутобус?“ – рече и трже ме глас забринуте чистачице. Ради ту већ годинама, једна љубазна и добронамерна од целог особља те прометне станице. Руке јој испуцале, очи уморне, али држи се чврсто.

Како и не би, школује сина, он јој је заправо једини мотив. Кад год би застала, одлутала мислима и почињала да се предаје умору, погледала би његову слику коју је вечито држала у неком од џепова и понизно се помирила са болом улажући последње атоме снаге. Растрзана између питања која ми се мотају по глави и минулог садашњег тренутка, званично устајем и улазим у аутобус. Седам на прво слободно место сва зачуђена да уопште постоји, јер кад је градски превоз у питању као да само старе жене и труднице постоје, а то може да посведочи и огроман бол у пределу мојих леђа. Мада... има ту нешто чудновато. Међу свим монотоним сценама које проживљавам свакодневно нешто квари тај безлични филм. Пажњу ми одвлачи жена која седи насупрот мене, непозната мени, а очигледно и осталима што се да закључити из њихових радозналих погледа. Упадљиве зелене, крупне очи, оштре црте лица и прђаст нос. Коса везана у једну од оних неуредних пунђи са којим немирним праменом, кога упорно склања са лица, али безуспешно. Понека седам влас се издвајала, вероватно од некавалитета фарбе. Личи ми на неког рачуновођу, но постоји могућност да ме наочаре и елегантан браон сако варају. Имала је на себи фармерке од неког изгледелог материјала, а на ногама црне дубоке чизме, веома чисте и уредне. Све време је гледала кроз прозор, деловала скроз смирено, али ипак јој је поглед лутао, као да тражи нешто. Нешто попут решења за неплаћени рачун, дугогодишњи кредит или рату за стан. Чело су јој прекриле боре, које представљају капитал у ком држи сва своја искуства, стресове и проживљене тренутке. Зар се одрасли толико уништавају сопственим интелектом, безвезно брину док им усне самују и осмех не познају? Или је то само једно од мојих „1000

зашто, ниједно зато“ питање, од којих бих могла саставити читаву енциклопедију. Мада... још увек нешто одудара. Имала је велику црну торбу у крилима. Красила су је два сребрна ланца и по који сребрнасти циркони на средини. Делује ми да је од преврнуте коже сва префињена и отмена. Та торба је била тако субота увече, а она тако уторак поподне. Држала ју је тако чврсто прибијену уз себе, као да јој је тело срасло уз њу, па је каткад погледа и набаци мали осмех док јој образи црвене. Сигурно ју је добила од неке, за њу, битне особе. Затим јој zazvони телефон. Једном руком је и даље чврсто држала торбу, а другом упорно претурала по тој рупи без дна и већ је почела да паничи и дрхти, док не извади

телефон и задихано рече: „Хало... Не, не, не могу сада да свратим, кренула сам кући, а и пада киша... Не знам шта да радим, не смем изаћи са њом, од преврнуте је коже, а само што сам је добила од Алексе, па зар већ да је упропаstim?“ – рече са дозом оног слатког бола у гласу, али као да јој прија и као да се осећа важном, мада зна да је превише за њу. И сада опет гледа кроз прозор, али више се не пита како платити рачун или вратити кредит. Очи су јој усхићене, дланови се зноје, па као да све време очекује неког и пита се „Чиме ли сам је заслужила?“ У међувремену, на следећој станици улази висок, тамнопут и крупан човек. Сав мокар покушава да се

придржи за неко од седишта док очајнички покушава да пронађе новчаник не би ли платио карту. И све време као да дрхти, усне му подрхтавају од узбуђења, али ипак остаје доследан својој гордости. Намртшеним обрвама и строгим ликом подсећа на професора хемије, али угледавши њу која је седела насупрот мене, сав понос и арогантни став падоше у заборав. Нашао је тражено очигледно. Седа поред ње и радознано упита: „Свиђа ли ти се поклон? Јесам ли добро изабрао?“, очекујући повратну информацију.

Само је наслонила главу главу на његово раме, пригрлила га још јаче и осмехнула се. За њега је то био бољи одговор од било које речи. На следећој станици су изашли држећи се за руке, док ја и даље посматрам. После овога ми је и аутобус постао некако лепши, а људи другачији. После овога проналазим апсурд у ситницама и питам се јесу ли то заиста ситнице. После овога посматрам и долазим до спознаје... Хеј, па ја сам упознала једног Алексе!

UNREST

Tom soul is looking for a shelter
Crooked, infuriated, insane
it evokes its torch
it desires, savors.

It eagles thought sky's blue
The undetermined field is narrow
and its body is stiff
How shall I calm it?
How shall I restore it to myself?

How, when I don't know it myself
to whom it strives, to whom it rushes,
for who is it waiting for,
whose destiny it invokes?

Exhausted body in a twitch of its last
effort
lends it a hand...
No hope has a purpose.

It is always a step
further
Always a moment unreachable.

Анђела Здравих III2
Мина Неранџић III2
(Преводилачка секција)

YOU, AGAINST LOVE AND ME

Ask freely,
Ask about disappointment that dries you out so much
That you forget to feel anything,
Ask me about happiness that goes through that last fake smile
And falls on the ground like a lost coin.
But don't ask why I am writing about love spells
My wish is to hug with words
And you are spitting on my handwriting.
You trapped me with tears
You, that curse the sea in the winter,
and breath between the waves in the summer
In vain to you.
Surrendering is not know to me
as long as one of us stands out white,
that black of yours is just a shade of grey.

And I'm wrong, I'm being dragged by the void,
I'm falling into the abyss,
but I'm followed by the wind,
the wind that closes and opens the windows
I am both; all directions
I am both and I like that I am
both peace and madness.
Earlier, I was breathing so quietly that it doesn't bother you,
Now, I'm doing it so loud that you can catch my beat,
But when you release evil into the air, it comes back to you
With the next gust of wind
So hold on to roses, let my joy smell like love
And like those night with the name
And the stars with the lastname.
I can give myself, but can't speak for the others
Power of thought, they say, but they don't know how weak I am
Naïve, they say, but they don't know how strong I am
And throw me, push me into the pit!
But you don't know that I'm a seed and a heedle with the hay

Your evil makes me do good, because the darker it is
The more I will shine
I'll do it now, they say it's too soon, but to me it's just about right.
Just about right to draw with my heart like a brush
On the darkness, and the light is my colour.
Just about right to embrace my power when I'm losing it.
Just about right...
I was melted by the rain and now I'm a part of the sky
because like a fall, I come to you;
My smile is honest, and my eyes are sad, my body is too
small for the piece of this soul.
I touch with my breath, pull with my tears
I'm playing the silence; breathing and living.
And you... You are hurt because I'm not in pain forever,
And here I am, speaking love fluently.
My fingers merged with hers,
her pares are now mine.
Bones and veins combined
against her power and generosity.
The loudest thing in the world is silence,
the most gentle, the bloodiest weapon of age,
When it comes from the corner that breaths
there are no lines of letters that can hurt more.

Your hands are full, but pockets are empty
The smile of the memories makes you happy,
and you are ashamed,
and when the man cries over a woman,
you can see a courage only in them.
You forged me into unbeatable summer
because I'm not an iceberg,
I want to laugh, joy keeps me warm.

You already know that I'm writing about you
you always knew everything about me,
thank you letting me breathe
and for everything you gave to me.
Love...

Анђелина Радојковић III1
Нина Раичевић III1
Наташа Савић III1
Василије Шљивић III1
(Преводилачка секција)

Свести цео свет на једну особу, то се зове љубав

НИШТА

Било би дивно
имати Ништа.
отићи,
понети и оставити Ништа.
лутати,
док те Нико чека,
не мораш да журиш.
бити сам не повређујући Никог,
никад не бити повређен.
Дивно би било
бити слободан,
свој
и једнако страшно
враћати се Ничему.

Катарина Милисављевић II1

NOTHING

It would be wonderful
to have nothing.
to depart,
to take and leave Nothing.
to wander
while no one is waiting for you,
to be alone,
not hurting anyone,
never being hurt.
Wonderful it would be
to be free, by yourself
and equally terrifying
going back to Nothing.

*Милош Кнежевић II1 и
Катарина Милисављевић II1
(Преводилачка секција)*

Најлепше љубавне приче су само измишљене бајке, зар не? Нема истине да неко види читаву своју будућност са особом коју је тако кратко знао, тек упознао што би рекли. Могла бих ту да наведем ону „квалитет а не квантитет“ и убеђујем вас до јутра, дајем чињенице и браним ваш сваки напад на љубав. Али нећу, испричаћу вам само још једну у низу тих „неистинитих и измишљених“ прича.

Њој је било двадесет лета а њему двадесет пет. После само тридесет залазака сунца проведених с њим одлучила је да ће и сваки следећи до последњег провести у истом друштву. Куповао јој је плоче из Италије и романе уз које се плаче, сваког априла. Није волео поезију ни прозу, био је тип мушкарца који је изистински веровао само у чињенице, није волео ни сладуњаве речи али је сваку њену песму посвећену њему с најлепше склопљеним речима прочитао. Поменух да није фан такозване патетике и осећања, јесам? А да ли сам рекла да је планирао да је запроси испред Ајфеловог торња, прочитао је да је то најромантичније место, кажем човек је непредвидљив али држи до чињеница. Тај план ипак није никад спроведен у дело. Због нервозе и превеликог прижељкивања урадио је то недељу дана раније усред мале радње с антиквитетима и плочама која се налазила у једној завученој улици Милана док је Франк Синатра певушио у позадини. А она га је волела више него што је признавала. Мислим на Синатру. Свако вече га је слушала у нади да ће једног дана неко имати осећања каква он описује и према њој и да ће некада и она бити најважнија некоме као што су Јулија и Ромео били једно другом, само без трагичног завршетка. И у том тренутку док га је гледала једина мисао коју је имала било је то да је нашла доживотног партнера за играње валцера и танга. Она тог партнера више нема. Каквог онда смисла и поенте има ишта написано? Када сам је упитала која јој је особа заузима цео свет без оклевања је навела две: „Ја. А после тога и он“, био је прост одговор старице коју сам гледала док су јој се очи испуњавале емоцијама и сећањима која ће сваке секунде натопити бледо жути џемпер који јој је купио у Бугарској, на десетој годишњици првог пута када је угледала искру у његовим очима, потпуно бесмислено, али тако је у љубави све губи али и проналази смисао. „Не брини за сузе, од среће су, ја волим да се сећам њега и нас“, рекла ми је уз кратак смешак. Питала сам је како то да је дала такав одговор кад је малопре навела прво себе па њега као најбитније особе. Након кратког уздаха дала ми је незабораван одговор. „Окрени се око себе. Погледај особе које нас окружују, свака од њих нешто воли безусловно, али њега нема међу њима. Ко ће онда мене на крају дана волети тако?“

На крају дана морамо да усталожимо своје приоритете. Мораш мислити на себе прво. Ја сам њега волела превише, без икаквих очекивања и захтева и чувала га попут мало воде на длану али сваког јутра кад би отишао остала бих сама и нико други није имао да се брине о мени пре њега као ни сад кад није ту више. А и морала сам прихватити сваку своју врлину и ману и морала сам себе највише волети и поштовати да бих знала да сам вредна и да заслужујем неког попут њега. Зато, злато, увек стави себе на прво место, испред свих и буди свој свет јер ако ти то не урадиш ко ће када сви оду?“

Тијана Ксенија Миљковић III4

ЖИВОТ, ПУТ БЕЗ КРАЈА!

Боримо се за свет у којем се не треба борити. То ли је живот? Стављају нас у калупе, постајемо пакетићи. Лепо залепљен пакетић, упакован у натписе у бојама, великих слова. Не дају да повлачимо своје црте, не дају да живимо за оно што смо створени. То ли је живот? Претварају нас у фабричка платна, па кистом обликују по жељи. Миришемо на пластику, на темпере. Постајемо слуге, а не служимо свом смислу, бојимо се свега. Бојимо се рубова својих џепова, стрепимо да нас не прегази воз који је већ отишао. Гледамо лево-десно чак и на зеленим ливадама, грли нас хладноћа. То ли је живот? Не бринемо за срце, а не знамо да и чисте руке убијају. Заиста, последњи пут вас питам, то ли је живот?

Случајна комбинација душе и тела, неколико хиљада уздаха и издаха током дана, рекоше одрасли. Свакодневна борба, порази по сваку цену, огорчене патње и кобан исход. Још по рођењу нам окачили етикете, па шетамо светом запечаћени као губитници, а та шетња нам дође као милостиња. Желите још и да вам захваљујемо и љубимо та погана стопала, која говоре да су пронашла прави пут, али не ипак не ходају њиме. Говоре да су схватили равну сврху живота, али не живе то схватање, па им тешко. Хтели би још моћи, па дадоше бол нама, који нисмо месо од меса, кост од костију. Оданим неверама и неверним оданостима.

Безгрешним грешницама и грешним светицама. Казни и благослову, који долазе када схватиш да не ваљаш онима који не ваљају себи, ма коју маску и бајку изабрали. Не вреди вам! Толико пута сам враћала сат купујући вам време али касните! Живот никог не чека, а нарочито не такве као ви, којима су дани као црно-беле фотографије са изложбе цвећа. Знате, ми смо мали, али је велики живот у нама и зато вам гласно кажем: одустаните!

Радују нас сузе, дланом прелазимо по жити, и дајемо крв за љубав, а крвна група нам нежност. Терамо јучерашње муке данашњом срећом, плешемо на киши, милују нас звезде, а нисмо чаробњаци већ тек ученици. Ми смо они отвореног срца и зато нас живот воли, јер такве он грли и чува. Он види да нам се очи смеју, а усне љубе. У доњем углу постојања потписујемо се заједно, постојимо гласно а тек смо почели. Брани нас непознатим оружјем, оним којим ви не знате како баратати. Миром на немире као ватром на воду и победа је наша. Живимо!

Нина Раичевић III1

ЖЕНА

Осми је дан трећег месеца
Пишем јер је то моје хвала
За сва одрицања, за све снове
Које ми је она дала.

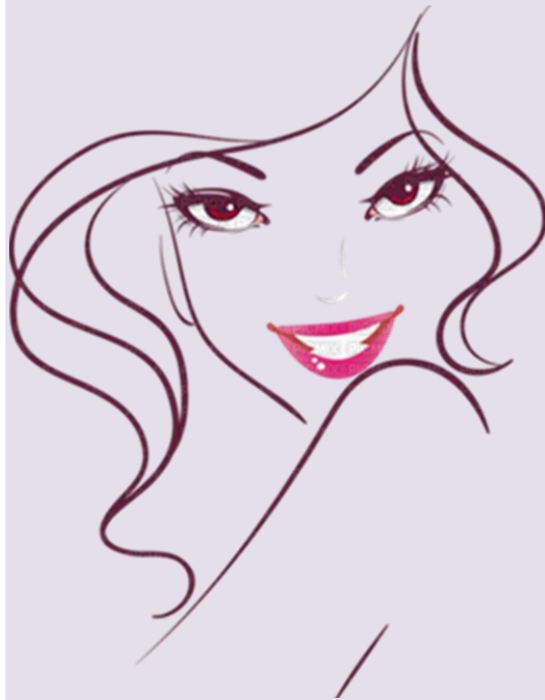
Хвала и свим најлепшим римама
Које се сричу и које су ту
Али све оне заједно, као небо плаво
Не могу дочарати њу.

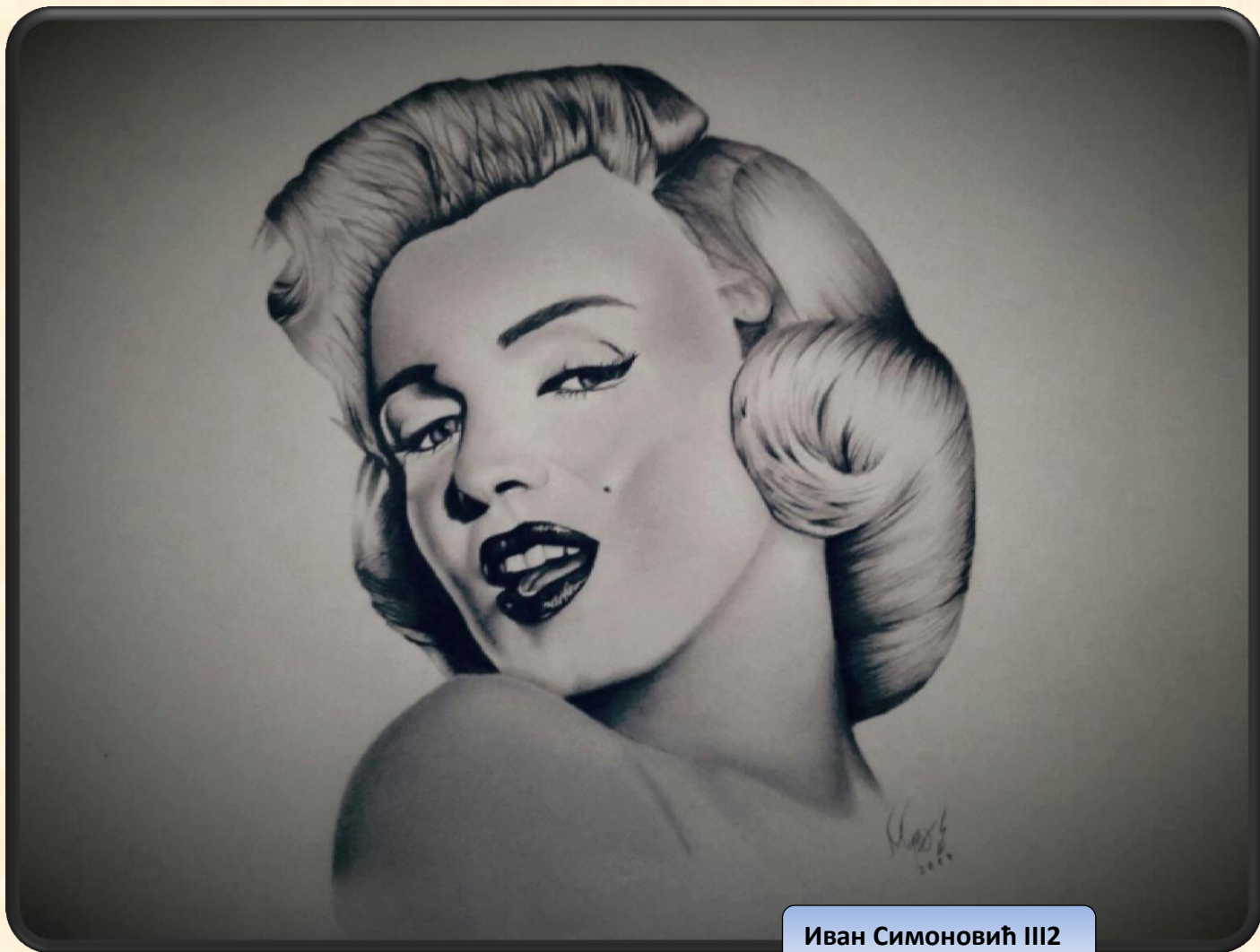
Она рађа живот, пати и воли
Поклања снове нашем малом свету
Она је тајна с ореола славе
Најлепша кап росе на једном цвету.

Душа њена је вајарско дело,
Савршенство Божијег бића,
Она је чежња и лепота света
Кап црвеног опојног пића.

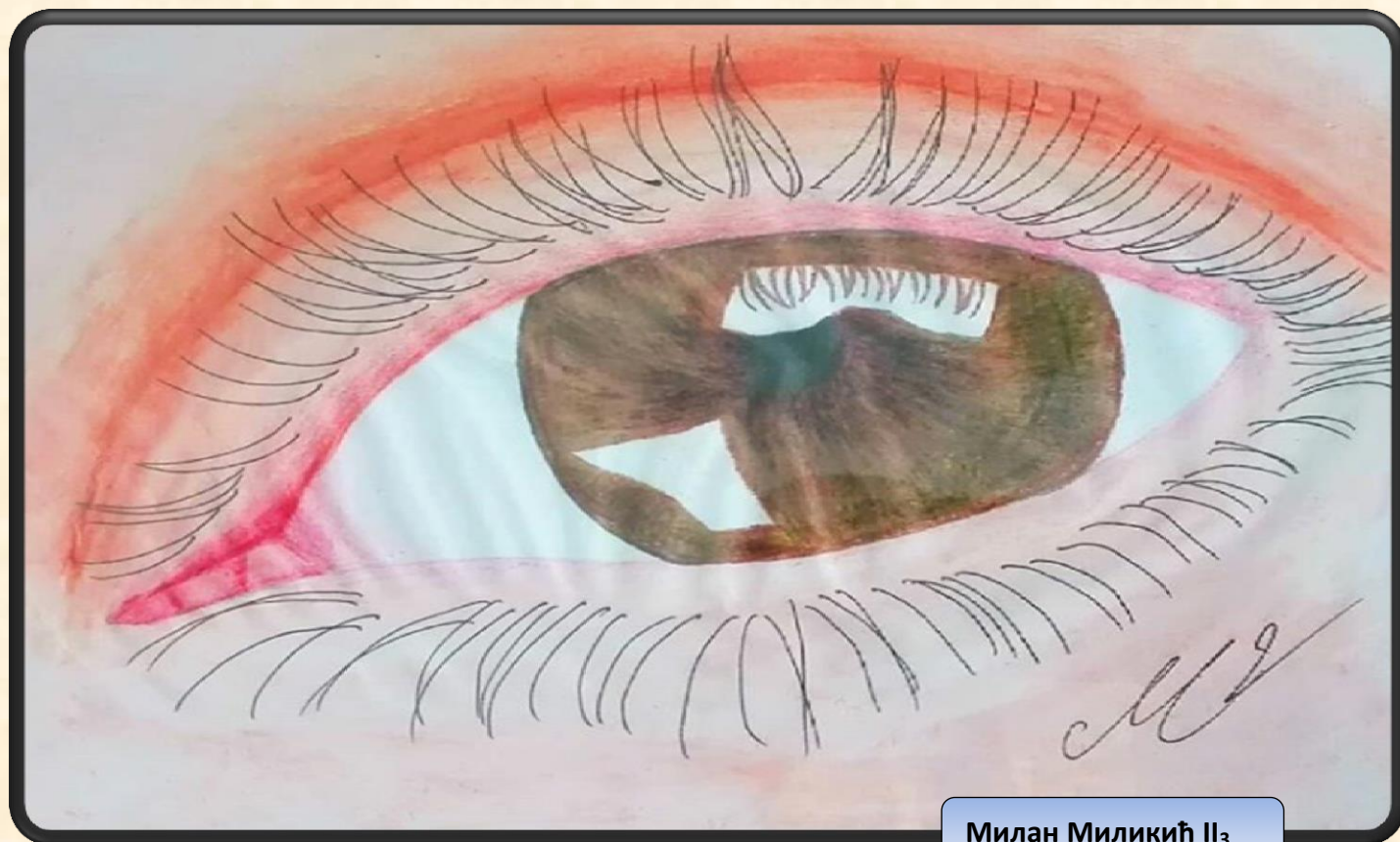
Она је ту у нашем животу
Носи мир, љубав и доброту,
Живи у нама као најлепша сена,
Она није само реч, она је жена.

Владислав Шћепановић II2

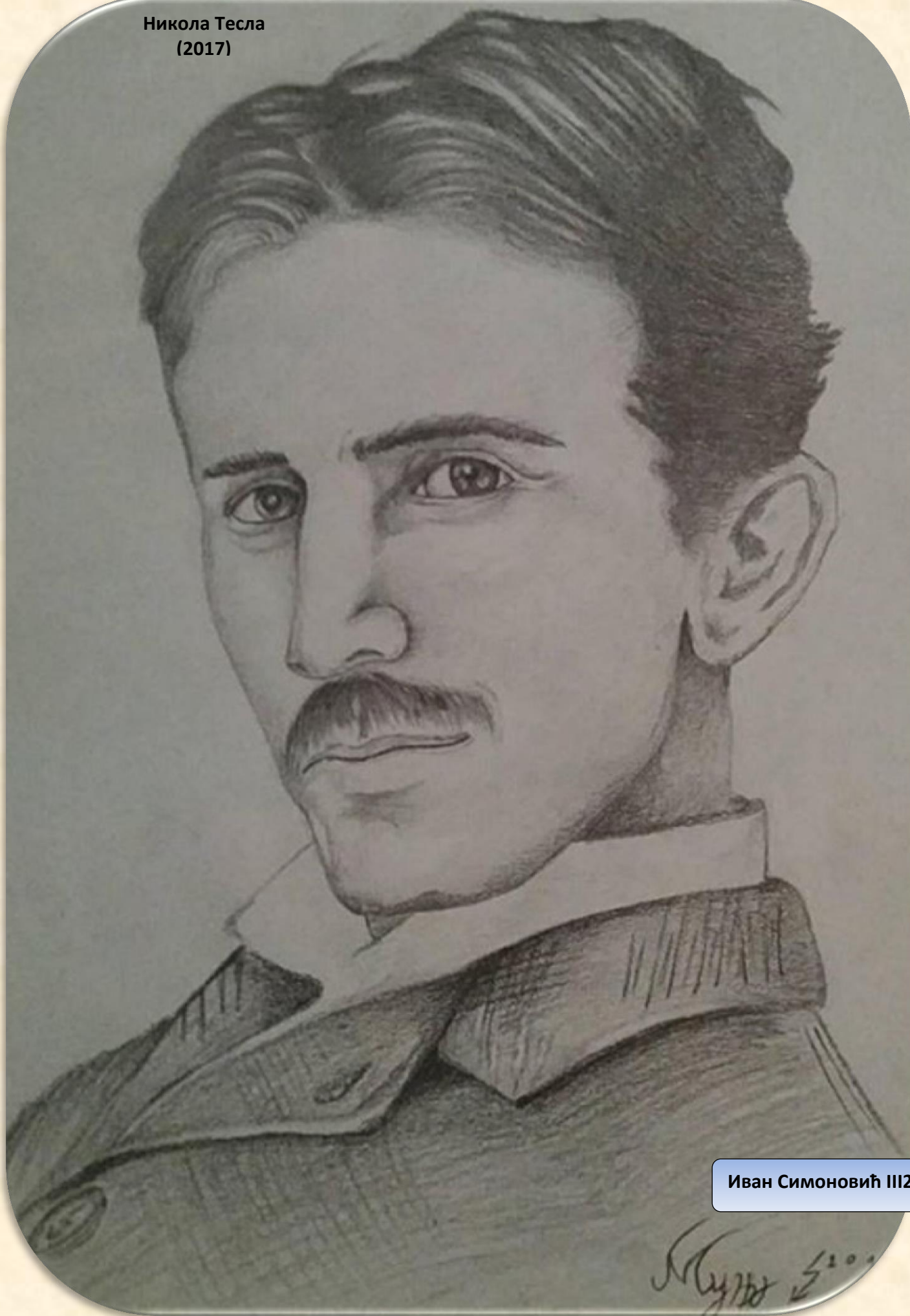

Иван Симоновић III₂

Милан Миликић II₃

Никола Тесла
(2017)

Иван Симоновић III2